

Ειδική έκθεση

Η διαχείριση του χρέους του NGEU από την Επιτροπή

Ενθαρρυντική αρχή, απαιτείται όμως περαιτέρω
ευθυγράμμιση με τις βέλτιστες πρακτικές

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Περιεχόμενα

	Σημείο
Σύνοψη	I-VIII
Εισαγωγή	01-15
Ιστορικό του χρηματοδοτικού προγράμματος NextGenerationEU	01-07
Βασικοί ρόλοι και αρμοδιότητες στο πλαίσιο της χρηματοδότησης του NGEU	08-11
Δανειοληπτικές πράξεις έως το τέλος Ιουνίου 2022	12-15
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	16-20
Παρατηρήσεις	21-88
Οι νέες δομές και αρμοδιότητες μπορεί να κατέστησαν δυνατή την ταχεία χρηματοδότηση του NGEU, χρήζουν όμως ενίσχυσης	21-44
Απαιτείται η προσαρμογή των ταχέως συγκροτηθεισών ικανοτήτων της Επιτροπής για τη διαχείριση του χρέους, ώστε αυτές να συμμορφώνονται με τις βέλτιστες πρακτικές	22-36
Η Επιτροπή χρησιμοποίησε ορθά κριτήρια για την επιλογή βασικών εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών	37-44
Η Επιτροπή δανείστηκε εγκαίρως τα κεφάλαια, τηρώντας τα κανονιστικά όρια και με κόστος που αντιστοιχεί στη θέση της στην αγορά	45-72
Η Επιτροπή κοινοποίησε επαρκώς τις δανειοληπτικές της ανάγκες και συμμορφώθηκε με τις βασικές κανονιστικές απαιτήσεις για το χρέος του NGEU	46-58
Το κόστος δανεισμού αντανάκλα τις συνθήκες της αγοράς και τον στόχο της έγκαιρης παροχής επαρκούς χρηματοδότησης	59-72
Η μέτρηση και η αναφορά στοιχείων από την Επιτροπή σχετικά με τις επιδόσεις της διαχείρισης του χρέους του NGEU ήταν περιορισμένες	73-88
Οι στόχοι διαχείρισης του χρέους δεν έχουν οριστεί με σαφήνεια, κάτι το οποίο περιορίζει την αναφορά στοιχείων όσον αφορά τις επιδόσεις	74-85
Οι αναλύσεις της Επιτροπής στις οποίες βασίζονται οι αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση και τη ληκτότητα των ομολόγων δεν τεκμηριώθηκαν με συνέπεια	86-88

Συμπεράσματα και συστάσεις

89-97

Παραρτήματα

Παράρτημα I – Βασικοί ρόλοι και αρμοδιότητες όσον αφορά τη διαχείριση του χρέους στην Επιτροπή

Παράρτημα II – Είδη κινδύνου σχετικά με τη διαχείριση του χρέους του NGEU

Παράρτημα III – Δανειοληπτικές πράξεις στο πλαίσιο του NGEU που επιλέχθηκαν για ανάλυση

Παράρτημα IV – Εκθέσεις της Επιτροπής σχετικά με τις υποχρεώσεις της ΕΕ που απορρέουν από τις δανειοληπτικές πράξεις έως τις 30 Ιουνίου 2022

Συνομογραφίες

Γλωσσάριο

Απαντήσεις της Επιτροπής

Χρονογραμμή

Κλιμάκιο ελέγχου

Σύνοψη

I Τον Ιούνιο του 2021, η Επιτροπή ανακοίνωσε το μεγαλύτερο πρόγραμμα δανεισμού στην ιστορία της ΕΕ. Το **NextGenerationEU** (NGEU), χρηματοδοτούμενο εξ ολοκλήρου μέσω δανεισμού, θα συγκεντρώσει έως και 806,9 δισεκατομμύρια ευρώ μέχρι το 2026 μέσω της έκδοσης ομολόγων της ΕΕ. Για την εισαγωγή του NextGenerationEU, η Επιτροπή χρειάστηκε να αναπτύξει επείγοντως μια νέα στρατηγική διαχείρισης χρέους, διαδικασίες, οργανωτική δομή και πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων. Απαιτήθηκε επίσης η συμμετοχή ορισμένων εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών. Η Επιτροπή αποκαλεί τη νέα προσέγγισή της για τη διαχείριση του χρέους «διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης».

II Από τον Δεκέμβριο του 2022, η διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης έγινε η βασική προσέγγιση της ΕΕ για τη διαχείριση χρέους. Με την παρούσα έκθεση, επιδιώκουμε να συμβάλλουμε στη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πράξεων διαχείρισης του χρέους. Για τον σκοπό αυτό, αξιολογήσαμε κατά πόσον η Επιτροπή είχε αναπτύξει αποτελεσματικά συστήματα για τη διαχείριση του χρέους που δημιούργησε για τη χρηματοδότηση του NextGenerationEU.

III Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή ανέπτυξε ταχέως ένα σύστημα διαχείρισης χρέους, το οποίο κατέστησε δυνατό τον έγκαιρο δανεισμό των απαιτούμενων για το NextGenerationEU κεφαλαίων. Στο πλαίσιο αυτό, θεωρούμε ότι κατά το πρώτο έτος λειτουργίας, το κόστος δανεισμού αντανάκλυνε τη θέση της Επιτροπής στην αγορά. Η Επιτροπή ικανοποιούσε επίσης όλες τις βασικές κανονιστικές απαιτήσεις όσον αφορά το χαρτοφυλάκιο χρέους και τη διαχείριση κινδύνων. Ωστόσο, διαπιστώσαμε ότι ορισμένες από τις ρυθμίσεις της Επιτροπής για τη διαχείριση χρέους χρήζουν προσαρμογής ώστε να συμμορφώνονται με τις βέλτιστες πρακτικές. Διαπιστώσαμε επίσης ότι η Επιτροπή δεν είχε ορίσει με σαφήνεια στόχους διαχείρισης του χρέους. Συνεπώς, η επιμέτρηση των επιδόσεων της διαχείρισης του χρέους του NextGenerationEU και η αναφορά σχετικών στοιχείων ήταν περιορισμένες.

IV Παρά τις δύσκολες συνθήκες, η Επιτροπή συγκρότησε μια εξειδικευμένη και πεπειραμένη βασική ομάδα. Ωστόσο, για τη διαχείριση των πράξεών της που σχετίζονται με το χρέος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από έκτακτο προσωπικό. Αυτό ελλοχεύει κινδύνους για την επιχειρησιακή συνέχεια. Η Επιτροπή έχει θεσπίσει το αναγκαίο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων για τις δραστηριότητες διαχείρισης του χρέους του NextGenerationEU. Αυτό περιλαμβάνει τη νεοσυσταθείσα θέση του/της επικεφαλής διαχείρισης κινδύνων (Chief Risk Officer, εφεξής «CRO») για όλα τα προγράμματα δανεισμού. Ωστόσο, ο/η CRO πλαισιώνεται από ολιγάριθμους υπαλλήλους και, πέραν της διαχείρισης κινδύνων, είναι επιφορτισμένος/-η με πρόσθετες επιχειρησιακές αρμοδιότητες.

V Διαπιστώσαμε ότι το χαρτοφυλάκιο χρέους του NextGenerationEU πληρούσε τις κανονιστικές απαιτήσεις όσον αφορά τα ανώτατα όρια δανεισμού, το νόμισμα των δανειοληπτικών πράξεων και τη μέγιστη μέση ληκτότητα. Η Επιτροπή παρείχε επαρκή ενημέρωση στις κεφαλαιαγορές και στα κράτη μέλη της ΕΕ σχετικά με τα σχέδια δανεισμού της και διαχειρίστηκε αποδοτικά τη ρευστότητα του τραπεζικού λογαριασμού του NextGenerationEU. Η εξέλιξη των αποδόσεων των ομολόγων του NextGenerationEU στην αγορά ήταν συγκρίσιμη με τις αποδόσεις των ομολόγων των κρατών μελών με παρόμοια πιστοληπτική ικανότητα.

VI Διαπιστώσαμε ότι ούτε η σχετική νομοθεσία ούτε η στρατηγική χρηματοδότησης της Επιτροπής προέβλεπαν σαφή απαίτηση ως προς την από μέρους της Επιτροπής αναφορά στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις των δραστηριοτήτων της για τη διαχείριση του χρέους. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή είναι κυρίως υπόλογη όσον αφορά την έγκαιρη παροχή επαρκών κεφαλαίων για τη χρηματοδότηση του NextGenerationEU. Η λογοδοσία σχετικά με άλλους στόχους της διαχείρισης του χρέους του NextGenerationEU παραμένει ασαφής. Η Επιτροπή δεν έχει τεκμηριώσει με συνέπεια τη βάση επί της οποίας ελήφθησαν αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση και τη ληκτότητα των κοινοπρακτικών ομολόγων.

VII Η Επιτροπή αναφέρει ετησίως στοιχεία σχετικά με την ευθυγράμμιση των χρηματοδοτούμενων από τα πράσινα ομόλογα του NextGenerationEU μέτρα με τις οικονομικές δραστηριότητες που προβλέπονται στο σύστημα ταξινόμησης της ΕΕ για τη βιωσιμότητα, ήτοι την ταξινόμια της ΕΕ. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν αναφέρει στοιχεία σχετικά με το ποσοστό των εσόδων από πράσινα ομόλογα του NextGenerationEU που πράγματι δαπανώνται σύμφωνα με την ταξινόμια της ΕΕ.

VIII Συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

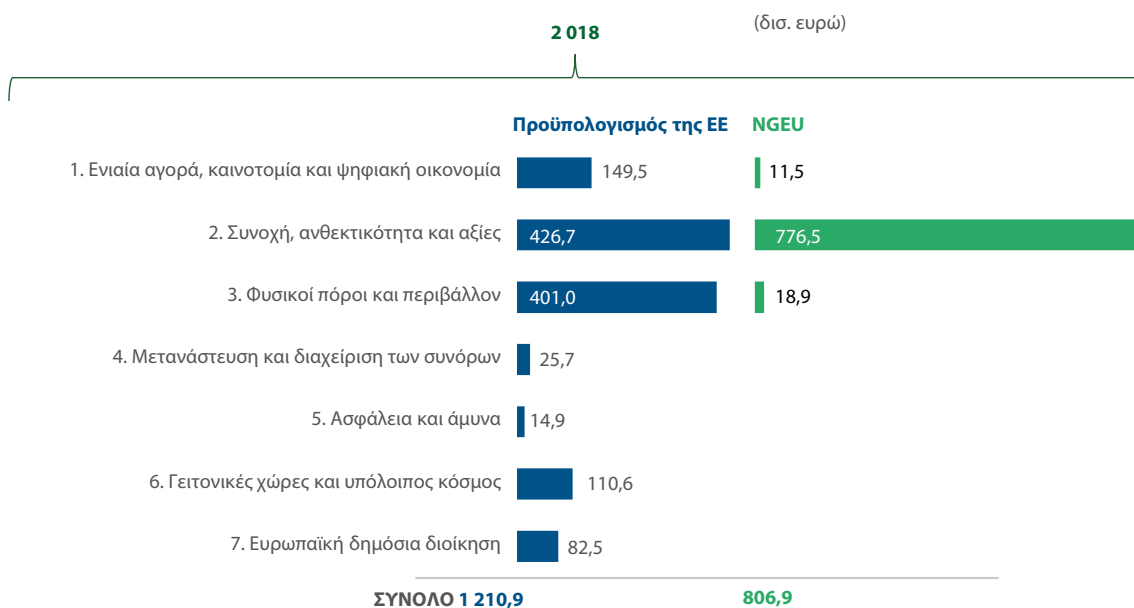
- να συγκροτήσει μια χωριστή υπηρεσία middle office για τη βελτίωση των ικανοτήτων της όσον αφορά την ανάλυση, την αξιολόγηση κινδύνων και την αναφορά στοιχείων·
- να ενισχύσει τον ρόλο του/της CRO ώστε να διασφαλίζεται ότι αυτός/αυτή θα μπορεί να εκπληρώνει αποτελεσματικά και αποδοτικά την εντολή του/της·
- να εφαρμόσει μια στρατηγική για το εργατικό δυναμικό που θα αφορά το προσωπικό που είναι επιφορτισμένο με τη διαχείριση του χρέους·
- να διατυπώσει σαφείς στόχους διαχείρισης του χρέους και να αναφέρει στοιχεία σχετικά με τις επιδόσεις ως προς την υλοποίησή τους·
- να τεκμηριώσει με συνεπή τρόπο τη βάση των αποφάσεων τιμολόγησης σε περίπτωση κοινοπρακτικής έκδοσης ομολόγων της ΕΕ.

Εισαγωγή

Ιστορικό του χρηματοδοτικού προγράμματος NextGenerationEU

01 Τον Δεκέμβριο του 2020, το Συμβούλιο εξουσιοδότησε¹ την Επιτροπή να δανειστεί κεφάλαια από τις κεφαλαιαγορές για λογαριασμό της ΕΕ, ύψους έως 806,9 δισεκατομμυρίων ευρώ σε τρέχουσες τιμές, για το πρόγραμμα NextGenerationEU (NGEU). Στόχος του προγράμματος είναι η αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης που προκλήθηκε από την πανδημία COVID-19. Τα κονδύλια του NGEU προστίθενται στον μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό της ΕΕ ύψους 1 211 δισεκατομμυρίων ευρώ για την περίοδο 2021-2027. Βλέπε [γράφημα 1](#).

Γράφημα 1 – Προϋπολογισμός της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027 και NGEU

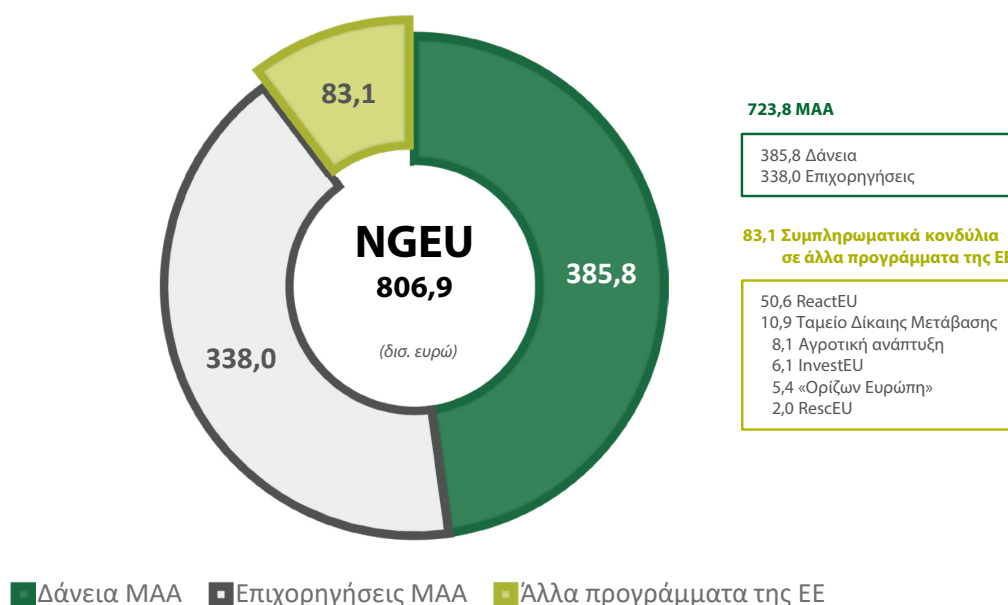

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Επιτροπής.

¹ Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

02 Το πρόγραμμα NGEU χρηματοδοτεί την ανάκαμψη μετά την πανδημία και τον πράσινο και ψηφιακό μετασχηματισμό της ευρωπαϊκής οικονομίας, με τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ) να αντιπροσωπεύει το 90 % του συνολικού προϋπολογισμού του. Η Επιτροπή θα χρησιμοποιήσει τα δανειακά κεφάλαια για τη χορήγηση δανείων στα κράτη μέλη και, για πρώτη φορά στην ιστορία της ΕΕ, επιχορηγήσεων (βλέπε [γράφημα 2](#)). Το πραγματικό ποσό που θα δανειστεί η Επιτροπή για το NGEU θα εξαρτηθεί κυρίως από την εφαρμογή του ΜΑΑ από τα κράτη μέλη.

Γράφημα 2 – Κατανομή των κεφαλαίων του NGEU

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Επιτροπής.

03 Σε διάστημα 40 ετών, η Επιτροπή έχει υλοποιήσει διάφορα δανειοδοτικά προγράμματα εφαρμόζοντας το σύστημα της «χρηματοδότησης αντιστήριξης», βάσει του οποίου κάθε μεμονωμένη δανειοληπτική πράξη συνδέεται με μια συγκεκριμένη εκταμίευση. Στο πλαίσιο αυτού του συστήματος, οι δικαιούχοι χώρες έλαβαν επιστρεπτέα χρηματοδότηση με το ίδιο κόστος και την ίδια προθεσμία αποπληρωμής (ληκτότητα) με τα ειδικά ομόλογα της ΕΕ που εκδόθηκαν από την Επιτροπή. Στον [πίνακα 1](#) παρουσιάζονται τα ποσά δανεισμού από την Επιτροπή βάσει της προσέγγισης αυτής.

Πίνακας 1 – Δανειοληπτικές πράξεις αντιστήριξης από την Επιτροπή έως τις 30 Ιουνίου 2022

Δανειοληπτικά προγράμματα	Μέγιστο επιτρεπόμενο χρέος στο πλαίσιο του προγράμματος	Ανεξόφλητα ποσά του χρέους της ΕΕ στις 30.6.2022
Στήριξη για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE)	100 δισ. ευρώ	91,8 δισ. ευρώ
Ευρωπαϊκός μηχανισμός χρηματοοικονομικής σταθεροποίησης (ΕΜΧΣ)	60 δισ. ευρώ	46,3 δισ. ευρώ
Μηχανισμός ισοζυγίου πληρωμών	50 δισ. ευρώ	0,2 δισ. ευρώ
Μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή (ΜΧΣ)	Ανάλογα με τα όρια του προϋπολογισμού της ΕΕ	8,9 δισ. ευρώ
Ευρατόμ	4 δισ. ευρώ	0,3 δισ. ευρώ
Σύνολο		147,5 δισ. ευρώ

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Επιτροπής και του [Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου](#).

04 Προκειμένου να καλυφθούν πολύ μεγαλύτερες και λιγότερο προβλέψιμες ανάγκες χρηματοδότησης στο πλαίσιο του NGEU, τον Απρίλιο του 2021 η Επιτροπή ενέκρινε νέα στρατηγική χρηματοδότησης για το πρόγραμμα NextGenerationEU (εφεξής «στρατηγική χρηματοδότησης του NGEU»), η οποία διαφέρει από τη χρηματοδότηση αντιστήριξης. Η στρατηγική χρηματοδότησης του NGEU εισάγει μια νέα προσέγγιση, τη «διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης», η οποία αποσυνδέει τον χρόνο πραγματοποίησης, τον όγκο και τη ληκτότητα των δανειοληπτικών πράξεων από τον χρόνο εκταμίευσης των σχετικών κεφαλαίων. Στον [πίνακα 2](#) παρατίθεται σύγκριση μεταξύ των δύο προσεγγίσεων.

Πίνακας 2 – Διαφορές των προσεγγίσεων χρηματοδότησης που χρησιμοποιεί η Επιτροπή

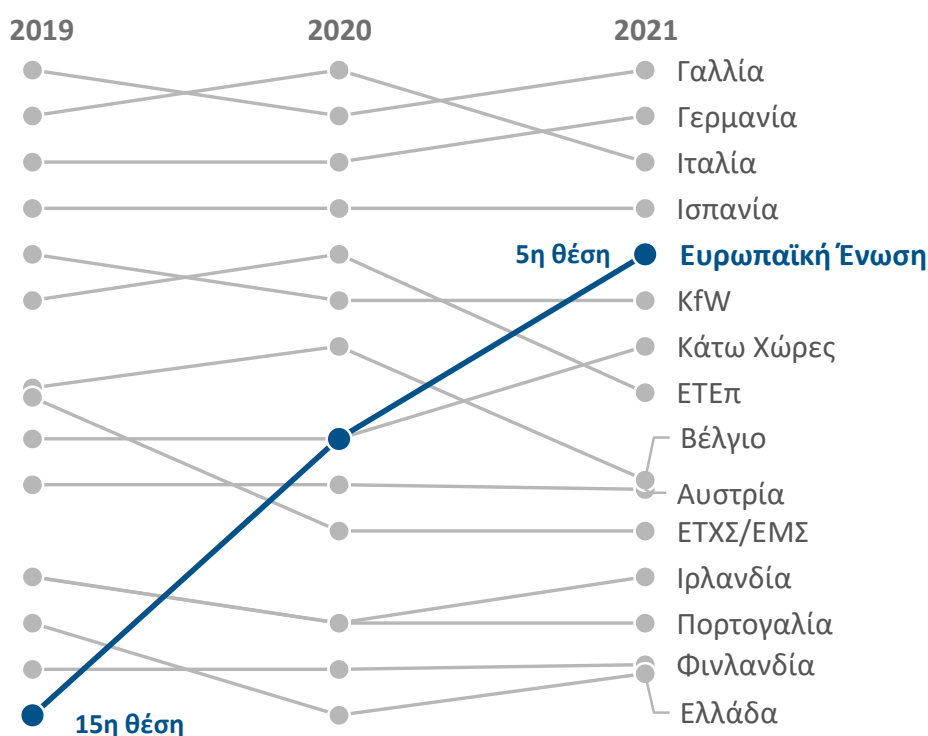
Κριτήριο	Χρηματοδότηση αντιστήριξης	Διαφοροποιημένη χρηματοδότηση
Χρηματοδοτικά μέσα	Κυρίως μακροπρόθεσμα ομόλογα της ΕΕ	Μακροπρόθεσμα ομόλογα και βραχυπρόθεσμα γραμμάτια της ΕΕ
Μέθοδος χρηματοδότησης	Κοινοπρακτικές εκδόσεις ομολόγων και ιδιωτικές τοποθετήσεις	Μείγμα κοινοπρακτικών εκδόσεων ομολόγων, δημοπρασιών και ιδιωτικών τοποθετήσεων
Χρόνος έκδοσης	Εξαρτάται εξ ολοκλήρου από τις ανάγκες του δικαιούχου	Ευέλικτος και μη εξαρτώμενος από τις ανάγκες του δικαιούχου
Εκταμιεύσεις προς τους δικαιούχους	Η εκταμίευση συνδέεται με μια ενιαία δανειοληπτική πράξη	Ο χρόνος πραγματοποίησης και το ποσό της εκταμίευσης δεν συνδέονται με μια συγκεκριμένη δανειοληπτική πράξη
Διαχείριση των εσόδων των δανείων	Τα έσοδα μεταφέρονται απευθείας στους δικαιούχους	Τα έσοδα συγκεντρώνονται και τηρούνται σε κεντρικό τραπεζικό λογαριασμό μέχρι την εκταμίευση
Υπολογισμός του κόστους δανεισμού	Ίδιο με το κόστος δανεισμού των ειδικών ομολόγων που εκδίδει η ΕΕ	Βάσει του κόστους όλων των δανειοληπτικών πράξεων εντός διαστήματος 6 μηνών
Εγγύηση των δανειοληπτικών πράξεων	Προϋπολογισμός της ΕΕ και κοινό ταμείο προβλέψεων	Προϋπολογισμός της ΕΕ και δέσμευση των κρατών μελών να παράσχουν πρόσθετα κονδύλια ύψους έως και 0,6 % του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματός τους (ΑΕΕ), εάν χρειαστεί

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει πληροφοριών της Επιτροπής.

05 Τον Δεκέμβριο του 2022, οι νομοθετικές αρχές ενέκριναν την πρόταση της Επιτροπής για τροποποίηση του δημοσιονομικού κανονισμού², ώστε η διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης, που αναπτύχθηκε για το NGEU, να καταστεί η βασική μέθοδος δανεισμού της ΕΕ. Στη γνώμη που διατυπώσαμε σχετικά με την εν λόγω πρόταση³, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι η προτεινόμενη μετάβαση από τη στρατηγική της χρηματοδότησης αντιστήριξης στη διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης είχε μεν οφέλη, αλλά συνεπαγόταν και πιθανή μετακύλιση των κινδύνων σε μελλοντικούς προϋπολογισμούς της ΕΕ.

06 Τον Ιούνιο του 2021, η Επιτροπή εξέδωσε τα πρώτα χρεόγραφα του NGEU. Μέχρι το τέλος του 2021, η ΕΕ είχε καταστεί ένας από τους μεγαλύτερους εκδότες χρεωστικών τίτλων στην Ευρώπη. Βλέπε [γράφημα 3](#) για λεπτομερέστερα στοιχεία.

Γράφημα 3 – Μεγάλοι εκδότες χρεωστικών τίτλων στην ΕΕ το 2019, το 2020 και το 2021

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Επιτροπής.

² Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2022/2434 σχετικά με τη θέσπιση διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης ως γενικής μεθόδου δανεισμού.

³ Γνώμη 07/2022 σχετικά με την πρόταση για τη θέσπιση διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης ως γενικής μεθόδου δανεισμού.

07 Το χρέος του NGEU είναι εγγυημένο από το «περιθώριο» του προϋπολογισμού της ΕΕ, το οποίο συνίσταται στη διαφορά μεταξύ του ανώτατου ορίου των ιδίων πόρων της ΕΕ⁴ και των ιδίων πόρων που απαιτούνται για τη χρηματοδότηση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Με την επικύρωση της απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τους ιδίους πόρους, το 2021 τα κράτη μέλη συμφώνησαν να διαθέσουν πρόσθετα ταμειακά αποθέματα, αυξάνοντας το ανώτατο όριο των ιδίων πόρων σε ύψος έως 0,6 % του ΑΕΕ τους, έως το τέλος του 2058. Η Επιτροπή μπορεί να χρησιμοποιήσει αυτά τα αποθέματα, εάν ο προϋπολογισμός της ΕΕ δεν επαρκεί για την κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από το χρέος του NGEU. Οι δανειοληπτικές πράξεις εμπίπτουν στο πεδίο της εκτέλεσης του προϋπολογισμού κατά την έννοια του δημοσιονομικού κανονισμού. Αυτό απαιτεί επίσης την εφαρμογή της στρατηγικής χρηματοδότησης του NGEU σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Βασικοί ρόλοι και αρμοδιότητες στο πλαίσιο της χρηματοδότησης του NGEU

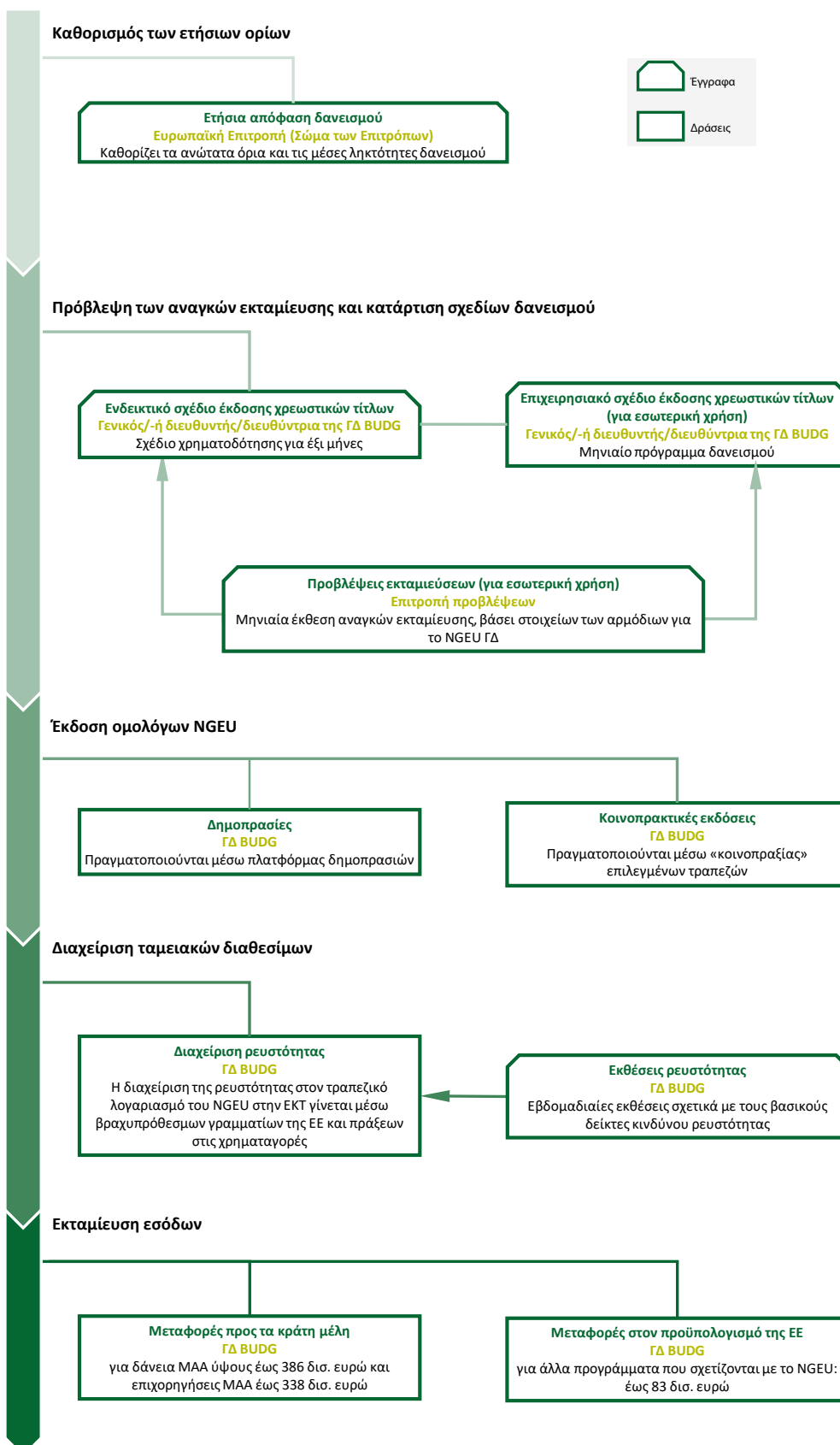
08 Η εφαρμογή της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης επέβαλε νέες οργανωτικές ρυθμίσεις και διαδικασίες διαχείρισης του χρέους. Η Επιτροπή εξέδωσε διάφορες αποφάσεις για την τροποποίηση της **διάρθρωσης και των αρμοδιοτήτων** της Γενικής Διεύθυνσης Προϋπολογισμού (ΓΔ BUDG), τη θέσπιση διαδικασιών **αναφοράς στοιχείων και κατανομής του κόστους**, και τη συγκρότηση του **δικτύου βασικών διαπραγματευτών της ΕΕ**. Ο αρμόδιος για τον προϋπολογισμό της ΕΕ Επίτροπος ενέκρινε την **πολιτική κινδύνων και συμμόρφωσης υψηλού επιπέδου** (High Level Risk and Compliance Policy, HLRCP), η οποία εφαρμόζεται στο χρέος του NGEU. Η ΓΔ BUDG εφάρμοσε εσωτερικές διαδικασίες για τη διαχείριση της ρευστότητας και τις κοινοπρακτικές εκδόσεις και δημοπρασίες ομολόγων.

⁴ Άρθρο 6 της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

09 Η ΓΔ BUDG διεκπεραιώνει τις βασικές λειτουργίες που αφορούν τη διαχείριση του χρέους του NGEU. Σε αυτήν υπάγονται, μεταξύ άλλων, οι υπηρεσίες front office και back office, η νομική υπηρεσία και η νέα θέση του/της επικεφαλής διαχείρισης κινδύνων (Chief Risk Officer, εφεξής «CRO»). Στο [παράρτημα I](#) περιγράφονται οι βασικές αρμοδιότητες των δομών διαχείρισης του χρέους της Επιτροπής.

10 Στο [γράφημα 4](#) παρουσιάζονται οι βασικοί ρόλοι και οι αρμοδιότητες στη διαδικασία χρηματοδότησης του προγράμματος NGEU μέσω της έκδοσης ομολόγων NGEU.

Γράφημα 4 – Βασικοί ρόλοι και αρμοδιότητες όσον αφορά την έκδοση ομολόγων NGEU

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει πληροφοριών της Επιτροπής.

11 Μαζί με τη στρατηγική χρηματοδότησης του NGEU, η Επιτροπή ανέπτυξε μια νέα μέθοδο κατανομής του κόστους δανεισμού μεταξύ του προϋπολογισμού της ΕΕ και των κρατών μελών⁵, η οποία συνδέει τις δανειοληπτικές πράξεις και τις εκταμιεύσεις που πραγματοποιούνται εντός του ίδιου εξαμήνου. Οι δικαιούχοι καταβάλλουν το κόστος χρηματοδότησης, το οποίο αντιστοιχεί στα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν για το σύνολο των δανειακών κεφαλαίων που χρησιμοποιήσαν κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο. Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας, τα κράτη μέλη καταβάλλουν το κόστος των δανείων που έλαβαν στο πλαίσιο του ΜΑΑ, ενώ ο προϋπολογισμός της ΕΕ καλύπτει το κόστος που συνδέεται με το σύνολο των επιχορηγήσεων του NGEU. Στο **γράφημα 5** περιγράφονται τα είδη των εξόδων στο πλαίσιο της στρατηγικής χρηματοδότησης του NGEU.

Γράφημα 5 – Είδη κόστους δανεισμού στο πλαίσιο της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει πληροφοριών της Επιτροπής.

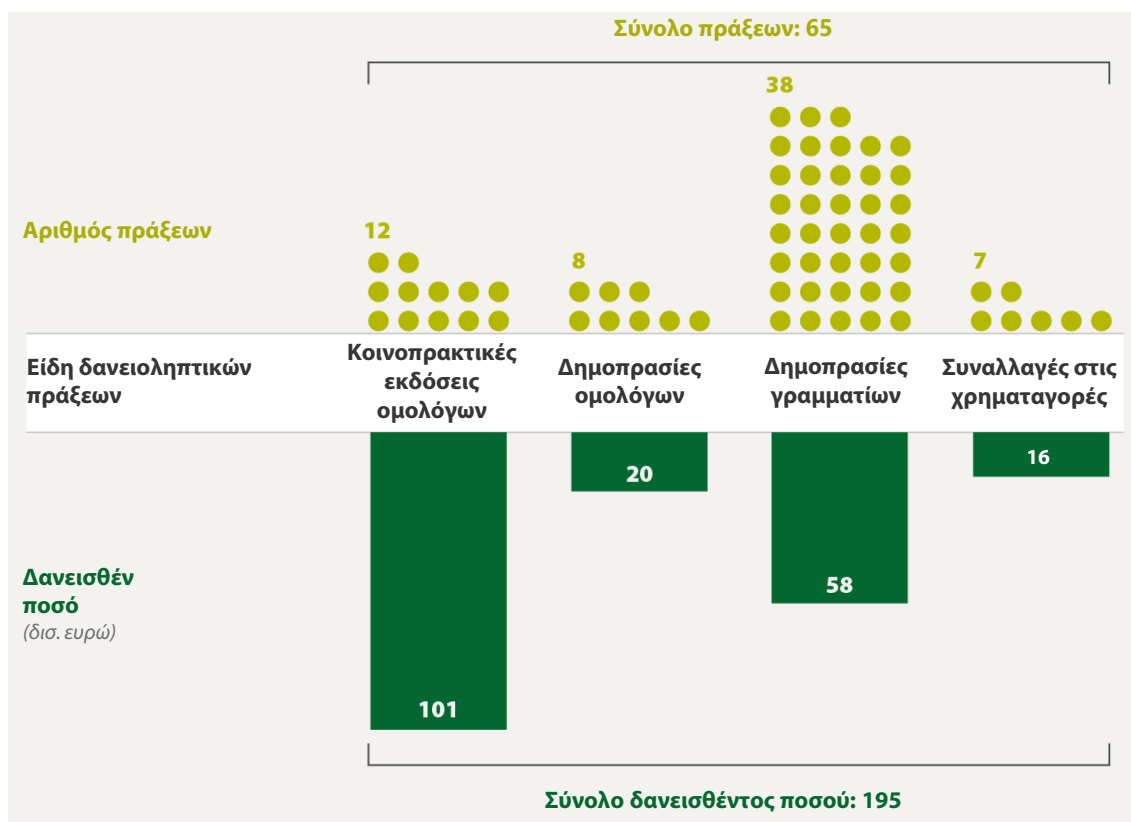
⁵ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/1095 της Επιτροπής σχετικά με την κατανομή του κόστους δανεισμού και διαχείρισης χρέους στο πλαίσιο του NGEU.

Δανειοληπτικές πράξεις έως το τέλος Ιουνίου 2022

12 Η Επιτροπή μπόρεσε να ξεκινήσει τις δανειοληπτικές πράξεις στο πλαίσιο του NGEU μετά την θέση σε ισχύ της απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τους ιδίους πόρους της ΕΕ την 1η Ιουνίου 2021. Από τις 15 Ιουνίου 2021⁶ έως το τέλος Ιουνίου του 2022, η Επιτροπή πραγματοποίησε 65 δανειοληπτικές πράξεις στο πλαίσιο του NGEU, ύψους 195 δισεκατομμυρίων ευρώ, το σύνολο των οποίων πραγματοποιήθηκε σε ευρώ. Το ύψος των διαφόρων μακροπρόθεσμων εκδόσεων κυμάνθηκε μεταξύ 2,5 και 20 δισεκατομμυρίων ευρώ. Στο [γράφημα 6](#) παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τα είδη και τα ποσά όλων των δανειοληπτικών πράξεων στο πλαίσιο του NGEU κατά την εν λόγω περίοδο.

⁶ Ιστότοπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: [Transactions data](#).

Γράφημα 6 – Δανειοληπτικές πράξεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του NGEU έως τις 30 Ιουνίου 2022

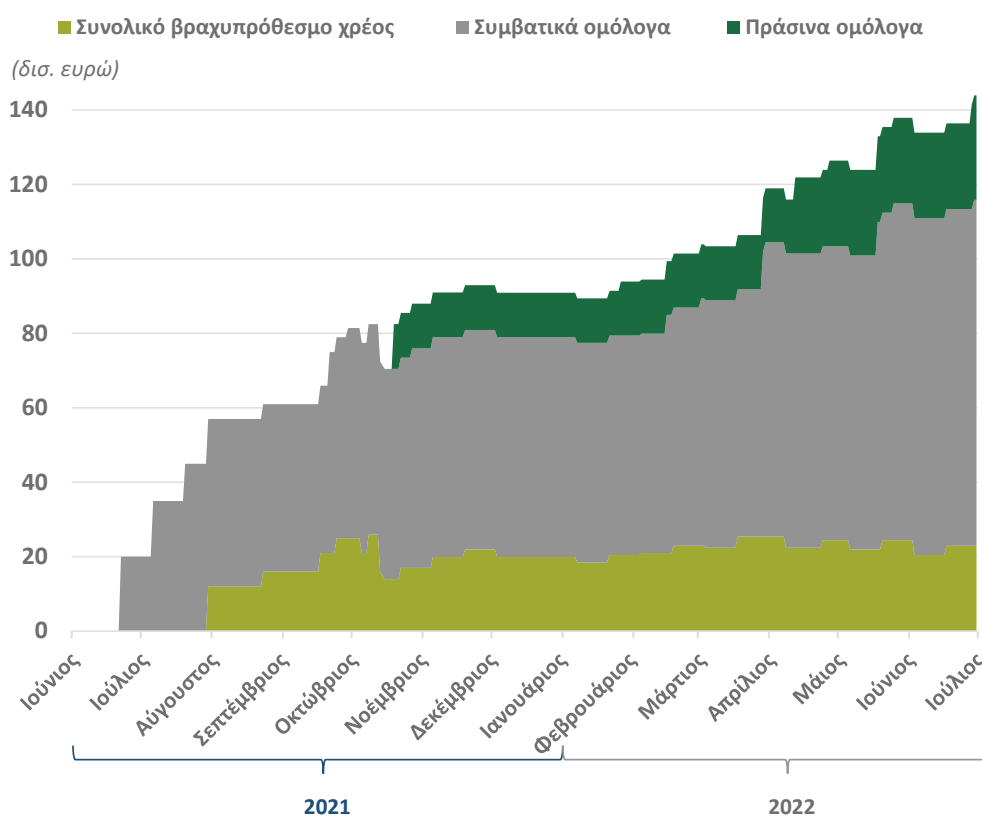
Η Επιτροπή χρησιμοποίησε **τέσσερα διαφορετικά είδη** δανειοληπτικών πράξεων στο πλαίσιο του NGEU:

<p>1</p> <p>Κοινοπρακτικές εκδόσεις ομολόγων</p>	<p>2</p> <p>Δημοπρασίες ομολόγων</p>	<p>3</p> <p>Δημοπρασίες γραμματίων</p>	<p>4</p> <p>Συναλλαγές στις χρηματαγορές</p>
<ul style="list-style-type: none"> • μία ή δύο πράξεις τον μήνα· • πραγματοποιούνται με επιλεγμένους βασικούς διαπραγματευτές· • προμήθεια κοινοπρακτικής έκδοσης βάσει του όγκου των πράξεων· • χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση του NGEU. 	<ul style="list-style-type: none"> • μία ή δύο πράξεις τον μήνα· • οι βασικοί διαπραγματευτές της ΕΕ μπορούν να υποβάλλουν προσφορές σε ειδική πλατφόρμα δημοπρασιών· • οι προσφορές γίνονται δεκτές ξεκινώντας από αυτή με τη χαμηλότερη απόδοση έως ότου επιτευχθεί ο απαιτούμενος όγκος· • δεν καταβάλλεται προμήθεια στους βασικούς διαπραγματευτές· • χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση του NGEU. 	<ul style="list-style-type: none"> • χρεόγραφα διάρκειας έως 12 μήνες· • συνήθως δύο πράξεις τον μήνα· • ίδια διαδικασία υποβολής προσφορών με τη δημοπρασία ομολόγων· • χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση της ρευστότητας. 	<ul style="list-style-type: none"> • βασίζονται σε τρία βραχυπρόθεσμα πιστωτικά κονδύλια σε μεγάλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της ΕΕ· • χρησιμοποιούνται για την κάλυψη πρόσθετων, απρόβλεπτων αναγκών ρευστότητας.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Επιτροπής.

13 Μετά την αποπληρωμή όλων των πιστωτικών κονδυλίων και μέρους των γραμματίων της ΕΕ, στις 30 Ιουνίου 2022, το ανεξόφλητο χρέος που συνδεόταν με το NGEU ανερχόταν σε 144 δισεκατομμύρια ευρώ. Στο [γράφημα 7](#) παρουσιάζεται το ανεξόφλητο βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο χρέος στο πλαίσιο του NGEU κατά την περίοδο από τον Ιούνιο του 2021 έως τον Ιούνιο του 2022.

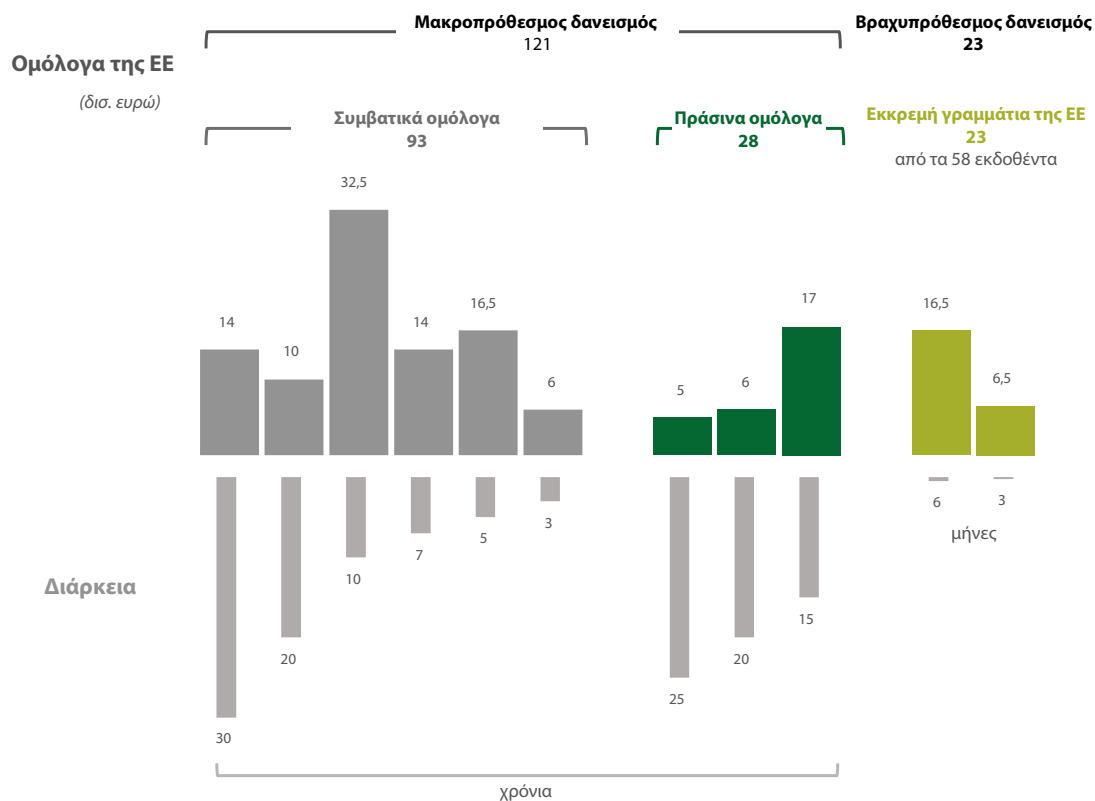
Γράφημα 7 – Ανεξόφλητο χρέος του NGEU

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Επιτροπής.

14 Στο [γράφημα 8](#) παρέχονται λεπτομέρειες σχετικά με τα είδη χρεωστικών μέσων και το μέγεθός τους.

Γράφημα 8 – Χρέος του NGEU στις 30 Ιουνίου 2022

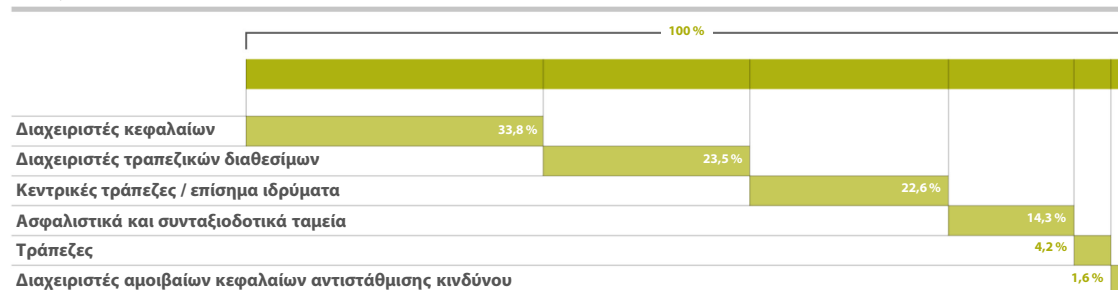

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Επιτροπής.

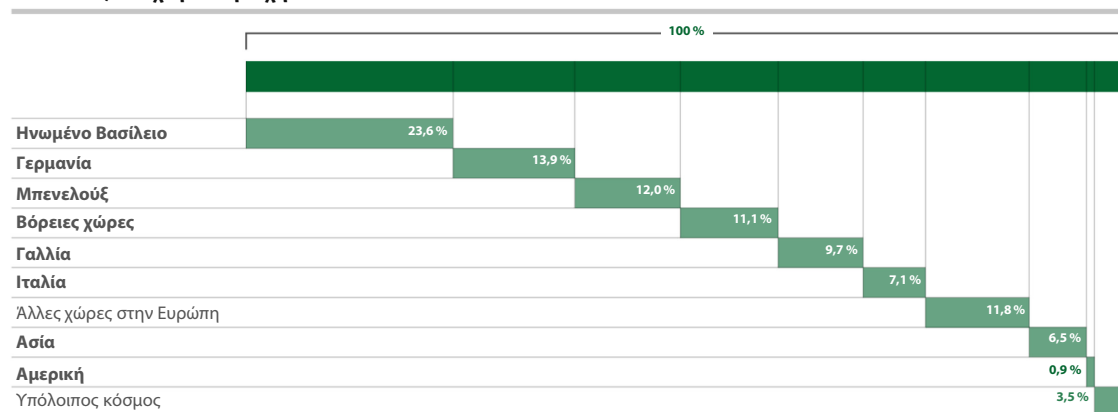
15 Από τον Ιούνιο του 2021 έως τον Ιούνιο του 2022, οι κοινοπρακτικές εκδόσεις ομολόγων της ΕΕ αντιπροσώπευαν το μεγαλύτερο μερίδιο (52 %) των δανειοληπτικών πράξεων του NGEU, περιλαμβανομένων των ομολόγων, των γραμματίων και των συναλλαγών στις χρηματαγορές. Σύμφωνα με την Επιτροπή, τον Αύγουστο του 2022 η βάση των επενδυτών για κοινοπρακτικές συναλλαγές του NGEU περιλάμβανε περισσότερους από 1 000 διαφορετικούς επενδυτές από 70 διαφορετικές χώρες. Στο [γράφημα 9](#) απεικονίζεται η γεωγραφική κατανομή και τα κύρια είδη επενδυτών στις κοινοπρακτικές συναλλαγές.

Γράφημα 9 – Βάση επενδυτών των κοινοπρακτικών συναλλαγών του NGEU την 1η Αυγούστου 2022

Είδος επενδυτών

Επενδυτές ανά χώρα/περιοχή

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Επιτροπής.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

16 Με τον εν προκειμένω έλεγχο, επιδιώκουμε να συμβάλουμε στη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των μελλοντικών πράξεων διαχείρισης του χρέους με βάση τη νέα διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης, η οποία τον Δεκέμβριο του 2022 κατέστη η βασική προσέγγιση της ΕΕ για τη διαχείριση του χρέους.

17 Το κύριο ερώτημα του ελέγχου μας ήταν κατά πόσον η Επιτροπή είχε αναπτύξει ένα αποτελεσματικό σύστημα για τη διαχείριση του χρέους που δημιούργησε για τη χρηματοδότηση του NGEU. Επικεντρωθήκαμε στον σχεδιασμό και την πρώιμη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης του χρέους του NGEU από τον Ιούνιο του 2021 έως τον Ιούνιο του 2022. Εξετάσαμε τα εξής:

- ο αν οι νέες επιχειρησιακές δομές και αρμοδιότητες και οι δομές και αρμοδιότητες διαχείρισης κινδύνων ήταν σύμφωνες με τις διεθνείς αρχές διαχείρισης χρέους, και κατά πόσον κατέστησαν δυνατή την εφαρμογή βασικών πτυχών της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης·
- ο αν η διαχείριση του χρέους του NGEU είχε ικανοποιητικά αποτελέσματα κατά το πρώτο έτος λειτουργίας, από την άποψη του κόστους δανεισμού, της διατήρησης συνετού βαθμού κινδύνου και της συμμόρφωσης με τις κανονιστικές απαιτήσεις·
- ο αν η Επιτροπή είχε τεκμηριώσει την ανάλυση των αντισταθμισμάτων μεταξύ του κόστους και του κινδύνου των δανειοληπτικών πράξεων, και είχε αναφέρει στοιχεία σχετικά με τις επιδόσεις διαχείρισης του χρέους βάσει κατάλληλων στόχων και δεικτών.

18 Δεν αξιολογήσαμε τη λειτουργία των πληροφοριακών συστημάτων (ΤΠ) που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για τη διαχείριση του χρέους, ούτε τις διαδικασίες εκταμίευσης των κεφαλαίων που αντλούνται από το χρέος του NGEU προς τα κράτη μέλη και τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Περιορίσαμε τις από μέρους μας εξακριβώσεις των διοικητικών εξόδων στην ακρίβεια των ποσών που περιλαμβάνονται στη λογιστική του προϋπολογισμού.

19 Εφαρμόσαμε κριτήρια αξιολόγησης βασιζόμενα στη νομοθεσία και στις αποφάσεις που σχετίζονται με το NGEU, στις διεθνώς αναγνωρισμένες αρχές διαχείρισης του δημόσιου χρέους, καθώς και στην καθοδήγηση και στο εγχειρίδιο του Διεθνούς Οργανισμού των Ανώτατων Οργάνων Ελέγχου (INTOSAI) σχετικά με τον έλεγχο της διαχείρισης του δημόσιου χρέους⁷. Ο έλεγχός μας βασίστηκε σε:

- ο ανάλυση των σχετικών κανονιστικών, συμβατικών και οργανωτικών ρυθμίσεων που καθορίζουν το επιχειρησιακό πλαίσιο και το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων·
- ο αποδεικτικά στοιχεία που συλλέχθηκαν μέσω επισκοπήσεων δημοσίως διαθέσιμων εγγράφων και αναλύσεων της τεκμηρίωσης που παρείχε η ΓΔ BUDG, καθώς και μέσω συνεντεύξεων με υπαλλήλους της Επιτροπής που είναι αρμόδιοι για τη διαχείριση χρέους του NGEU·
- ο αξιολόγηση επιλεγμένων εγγράφων σχετικά με 10 μεμονωμένες αποφάσεις δανεισμού και 10 αιτήσεις για το δίκτυο βασικών διαπραγματευτών.

20 Τον Μάιο του 2022, αποστείλαμε έρευνα στις εθνικές υπηρεσίες διαχείρισης του χρέους των 27 κρατών μελών, προκειμένου να συγκεντρώσουμε τις απόψεις τους σχετικά με πιθανές βελτιώσεις στις ρυθμίσεις της ΕΕ για τη διαχείριση του χρέους. Μας απάντησαν 12 από αυτές. Επιπλέον, συνομιλήσαμε με εμπειρογνώμονες στον τομέα της διαχείρισης χρεών, προκειμένου να συζητήσουμε τα αποτελέσματα των αναλύσεών μας και τα προκαταρκτικά συμπεράσματα του ελέγχου μας.

⁷ INTOSAI, [Audit of Public Debt Management: A Handbook for Supreme Audit Institutions](#).

Παρατηρήσεις

Οι νέες δομές και αρμοδιότητες μπορεί να κατέστησαν δυνατή την ταχεία χρηματοδότηση του NGEU, χρήζουν όμως ενίσχυσης

21 Σε αυτή την ενότητα, εστιάζουμε στο οργανωτικό πλαίσιο που συγκροτήθηκε για τη χρηματοδότηση του NGEU. Αξιολογήσαμε κατά πόσον η διάρθρωση, οι επιχειρησιακές ικανότητες και η συνεργασία με εξωτερικούς παρόχους ήταν σύμφωνες με τις διεθνώς αναγνωρισμένες βέλτιστες πρακτικές για τη διαχείριση του δημόσιου χρέους και επαρκείς για την εκτέλεση των δανειοληπτικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του NGEU.

Απαιτείται η προσαρμογή των ταχέως συγκροτηθεισών ικανοτήτων της Επιτροπής για τη διαχείριση του χρέους, ώστε αυτές να συμμορφώνονται με τις βέλτιστες πρακτικές

22 Εξετάσαμε κατά πόσον η Επιτροπή είχε καθιερώσει εγκαίρως τις νέες δομές και αρμοδιότητες που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης, περιλαμβανομένων ιδίως:

- των σαφώς διαρθρωμένων επιχειρησιακών αρμοδιοτήτων για τη διαχείριση του χρέους, που διακρίνονται σε λειτουργίες front office, middle office και back office, σύμφωνα με τις διεθνώς αναγνωρισμένες βέλτιστες πρακτικές που έχουν αναπτύξει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο ([ΔΝΤ](#)), ο Διεθνής Οργανισμός Ανώτατων Οργάνων Ελέγχου ([INTOSAI](#)) και η Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Εμπόριο και την Ανάπτυξη ([UNCTAD](#)).
- των σαφώς καθορισμένων ευθυνών, ρόλων και αρμοδιοτήτων διαχείρισης κινδύνων, έτσι ώστε, όταν ανακύπτουν σχετικά ζητήματα, να γίνεται συστηματικά αναφορά στοιχείων σχετικά με τους κινδύνους.
- των κατάλληλων πολιτικών διατήρησης και διαδοχής του προσωπικού, και των ρυθμίσεων για το προσωπικό που είναι επιφορτισμένο με τη διαχείριση του χρέους.

Επιχειρησιακές λειτουργίες για τη διαχείριση του χρέους του NGEU

23 Σύμφωνα με τη στρατηγική για τη χρηματοδότηση του NGEU⁸, η Επιτροπή σχεδίαζε να οργανώσει τις πράξεις χρηματοδότησης κατά τρόπο παρόμοιο με αυτόν που ακολουθούν κυρίως κράτη. Οι υπηρεσίες διαχείρισης χρέους σε χώρες όπου οι κεφαλαιαγορές αποτελούν την κύρια πηγή χρηματοδότησης (όπως και στην περίπτωση της Επιτροπής) έχουν συνήθως μια οργανωτική δομή που περιλαμβάνει υπηρεσίες back office, middle office και front office, όπως απεικονίζεται στον [πίνακα 3](#).

Πίνακας 3 – Συνήθειες αρμοδιότητες των υπηρεσιών front office, middle office και back office

Υπηρεσία front office	Υπηρεσία middle office	Υπηρεσία back office
<ul style="list-style-type: none"> ○ δανειοληπτικές πράξεις ○ σχέσεις με τους επενδυτές και τους βασικούς διαπραγματευτές ○ εφαρμογή της στρατηγικής διαχείρισης του χρέους ○ διαχείριση χαρτοφυλακίου χρέους βάσει τιμής αναφοράς 	<ul style="list-style-type: none"> ○ παροχή αναλύσεων και συμβουλών προς τα ανώτερα διοικητικά στελέχη σχετικά με κατάλληλες στρατηγικές διαχείρισης του χρέους ○ παρακολούθηση των επιδόσεων της υπηρεσίας front office βάσει στρατηγικών τιμών-στόχου και τιμών αναφοράς ○ ανάλυση, παρακολούθηση και αναφορά στοιχείων σχετικά με τους κινδύνους 	<ul style="list-style-type: none"> ○ διακανονισμοί δανειοληπτικών πράξεων ○ λογιστική και επικύρωση στοιχείων σχετικά με το χρέος ○ αναφορά σχετικών με το χρέος στοιχείων ○ παρακολούθηση και έλεγχος των εκταμιεύσεων

Πηγή: INTOSAI, *Audit of Public Debt Management, A Handbook for Supreme Audit Institutions*.

⁸ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με νέα στρατηγική για τη χρηματοδότηση του NextGenerationEU, [COM\(2021\) 250](#).

24 Η απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με τους ιδίους πόρους της ΕΕ εκδόθηκε τον Δεκέμβριο του 2020⁹ και τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιουνίου 2021. Οι οργανωτικές ρυθμίσεις της Επιτροπής κατέστησαν δυνατή την έναρξη των δανειοληπτικών πράξεων στις 15 Ιουνίου 2021. Βάσει της οργανωτικής δομής για τη διαχείριση του χρέους του NGEU στην Επιτροπή (βλέπε [παράρτημα Ι](#)), μία μονάδα (BUDG E3) συγκεντρώνει τις λειτουργίες της υπηρεσίας front office και ορισμένες λειτουργίες της υπηρεσίας middle office. Αυτή η μονάδα είναι υπεύθυνη τόσο για την ανάπτυξη όσο και για την εφαρμογή της στρατηγικής, δραστηριότητες που συνήθως ανατίθενται σε διαφορετικές μονάδες εντός ενός οργανισμού.

25 Βάσει των βέλτιστων πρακτικών για τη διαχείριση του χρέους, το προσωπικό που είναι αρμόδιο για τον καθορισμό και την παρακολούθηση του πλαισίου διαχείρισης των κινδύνων και την αξιολόγηση των επιδόσεων πρέπει να είναι ανεξάρτητο από το προσωπικό που είναι αρμόδιο για την εκτέλεση των συναλλαγών στην αγορά¹⁰. Η ύπαρξη χωριστής υπηρεσίας middle office υποστηρίζει αυτή την ανεξαρτησία. Η υπηρεσία αυτή είναι συνήθως υπεύθυνη για την ανάλυση κινδύνων, περιλαμβανομένων διαφορετικών σεναρίων κινδύνου και κόστους.

26 Θεωρούμε ότι η έλλειψη χωριστής υπηρεσίας middle office στις ρυθμίσεις διαχείρισης του χρέους του NGEU αποδυναμώνει την αξιολόγηση των επιδόσεων όσον αφορά την υλοποίηση των στόχων διαχείρισης του χρέους από την υπηρεσία front office. Διαπιστώσαμε ότι οι εν λόγω οργανωτικές ρυθμίσεις περιόρισαν, τόσο ως προς την εμβέλεια όσο και ως προς τον αριθμό, τις αναλύσεις της Επιτροπής σχετικά με τα σενάρια κινδύνου και κόστους κατά τον σχεδιασμό των εκδόσεων ομολόγων του NGEU. Η Επιτροπή έκρινε ότι η εν λόγω δομή ήταν η καταλληλότερη δεδομένων της φύσης των δραστηριοτήτων και της ανάγκης για ταχεία ανάπτυξη ικανοτήτων με τους πόρους που ήταν διαθέσιμοι.

⁹ Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

¹⁰ Έγγραφο πολιτικής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, [Revised Guidelines for Public Debt Management](#), 2014, σ. 21.

Θέσπιση του νέου πλαισίου κινδύνων και συμμόρφωσης

27 Η Επιτροπή αποφάσισε¹¹ ότι ο/η CRO είναι αρμόδιος/-α για τον καθορισμό του πλαισίου κινδύνων και συμμόρφωσης που προϋποθέτει η εφαρμογή της στρατηγικής χρηματοδότησης του NGEU. Στο πλαίσιο της προσέγγισης χρηματοδότησης αντιστήριξης, δεν οριζόταν CRO. Ωστόσο, δεδομένης της πολυπλοκότητας και του μεγέθους του χρηματοδοτικού προγράμματος NGEU, καθώς και των κινδύνων που συνδέονται με τη νέα διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης, η Επιτροπή διόρισε CRO, αρμόδια για τη διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με τις πράξεις στο πλαίσιο του NGEU. Αυτές οι νέες ρυθμίσεις διακυβέρνησης είχαν ως στόχο να επιτρέψουν στον/στην CRO να λειτουργεί ανεξάρτητα από την εκτέλεση των πράξεων διαχείρισης του χρέους.

28 Η δομή διακυβέρνησης για τις πράξεις διαχείρισης του χρέους του NGEU αντικατοπτρίζει το μοντέλο «τριών γραμμών άμυνας», που απορρέει από το [πλαίσιο COSO](#), και υποστηρίζει ένα αποτελεσματικό σύστημα διαχείρισης κινδύνων, όπου η πρώτη γραμμή άμυνας αναλαμβάνει και διαχειρίζεται τους κινδύνους και η δεύτερη γραμμή τους εποπτεύει. Στην Επιτροπή:

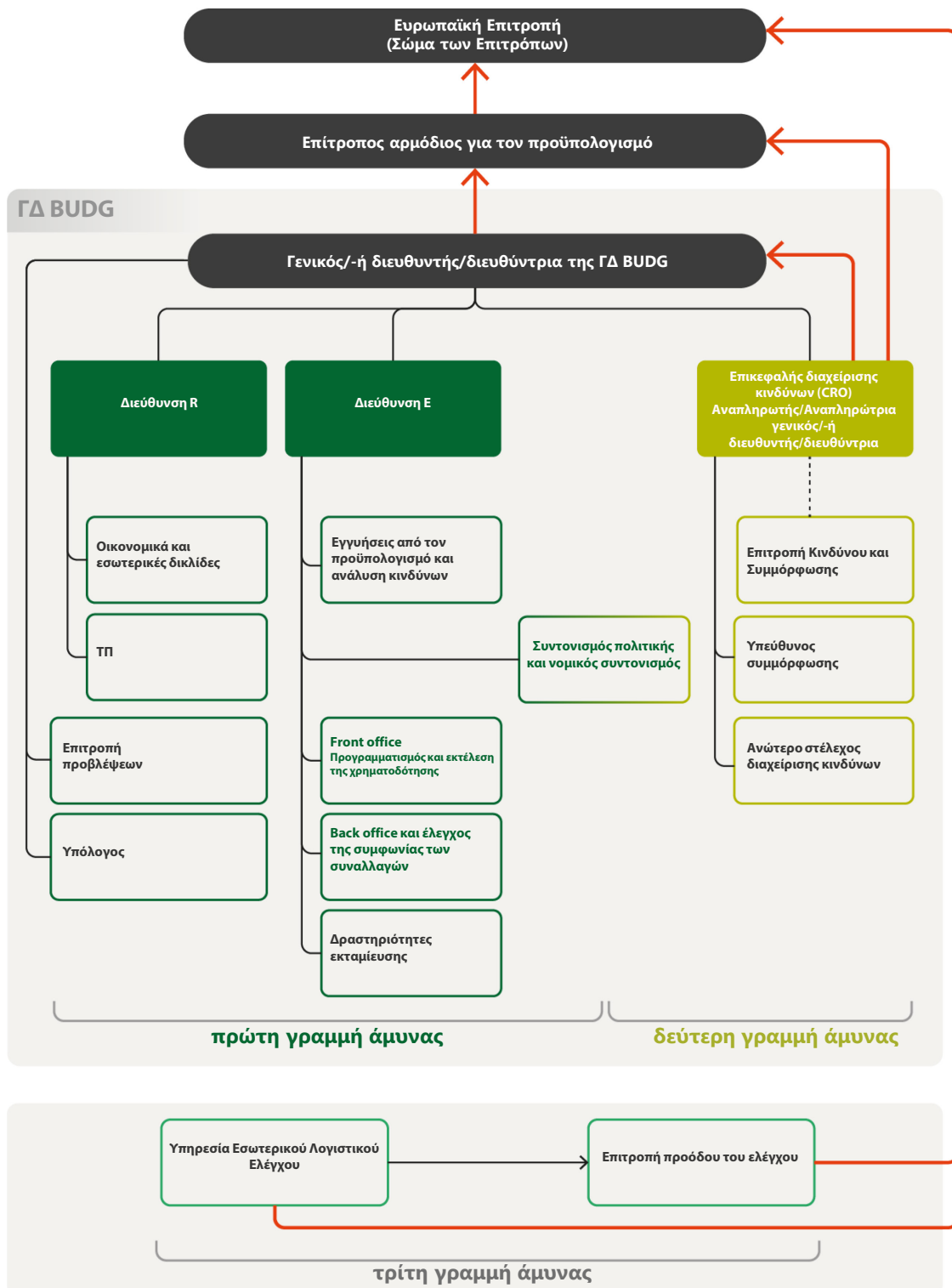
- η ΓΔ BUDG (υπηρεσίες front office και back office για τη διαχείριση του χρέους του NGEU) διενεργεί τους ελέγχους πρώτης γραμμής που ενσωματώνονται στις πράξεις διαχείρισης του χρέους·
- ο/η CRO, που υπάγεται στη ΓΔ BUDG και υποστηρίζεται από την Επιτροπή Κινδύνου και Συμμόρφωσης, είναι υπεύθυνος/-η για τους ελέγχους δεύτερης γραμμής, τους ελέγχους συμμόρφωσης και την εποπτεία των κινδύνων· και
- η Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου, ως τρίτη γραμμή άμυνας, παρέχει ανεξάρτητη διασφάλιση σχετικά με την επάρκεια των συστημάτων δικλίδων.

Στο [γράφημα 10](#) απεικονίζεται η εν λόγω δομή διακυβέρνησης για τη διαχείριση του χρέους του NGEU.

¹¹ Άρθρο 16 της εκτελεστικής απόφασης της Επιτροπής C(2021) 2502.

Γράφημα 10 – Δομή διακυβέρνησης και ιεραρχικές βαθμίδες για τη διαχείριση του χρέους του NGEU

- αναφορά στοιχείων σχετικά με τους κινδύνους διαχείρισης χρέους του NGEU
- οργανωτική εξάρτηση / λογοδοσία
- συμβουλευτική αρμοδιότητα

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει της HLRCP.

29 Η Επιτροπή ανέθεσε στον/στην CRO την εντολή¹² να εκτελεί τις δραστηριότητές του/της ανεξάρτητα και σύμφωνα με την πολιτική κινδύνων και συμμόρφωσης υψηλού επιπέδου (HLRCP). Η πολιτική αυτή καθόρισε τις ιεραρχικές βαθμίδες, τις γενικές αρμοδιότητες, τους στόχους και το πεδίο εργασίας του/της CRO.

Διαπιστώσαμε ότι η διάκριση μεταξύ των ρόλων του/της αναπληρωτή/αναπληρώτριας γενικού/γενικής διευθυντή/διευθύντριας και του/της CRO δεν είναι σαφής και ότι οι αρμοδιότητες του/της τελευταίου/-ας, υπό την ιδιότητά του/της ως αναπληρωτή/αναπληρώτριας γενικού/γενικής διευθυντή/διευθύντριας, δεν είναι σαφώς καθορισμένες. Δεδομένου ότι ο/η CRO είναι και αναπληρωτής/αναπληρώτρια γενικός/γενική διευθυντής/διευθύντρια της ΓΔ BUDG, είναι επίσης πιθανό να του/της ανατεθούν πρόσθετα καθήκοντα, τα οποία ενδέχεται να έρχονται σε σύγκρουση με την εντολή του/της ή να αυξάνουν τον φόρτο εργασίας του/της. Αυτό μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την αποτελεσματικότητα του/της CRO όσον αφορά την εκπλήρωση του ρόλου του/της.

30 Διαπιστώσαμε ότι, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της πολιτικής κινδύνων και συμμόρφωσης υψηλού επιπέδου, η Επιτροπή είχε εγκρίνει γραπτές διαδικασίες και εγχειρίδια που καθόριζαν βασικούς δείκτες κινδύνου και εσωτερικές δικλίδες σχετικά με τους συγκεκριμένους κινδύνους. Το [παράρτημα II](#) περιλαμβάνει κατάλογο των σχετικών κινδύνων. Η ενέργεια αυτή επέτρεψε την έγκαιρη ανάπτυξη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων κατά το πρώτο έτος διαχείρισης του χρέους του NGEU.

31 Θεωρούμε ότι ο ρόλος της CRO υπήρξε καίριος για την υλοποίηση μιας οργανωτικής αλλαγής, στο πλαίσιο της οποίας η ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους ενσωματώθηκε στη νέα δομή διαχείρισης του χρέους στην Επιτροπή. Η θέσπιση του νέου πλαισίου κινδύνων και συμμόρφωσης για το NGEU αποτέλεσε το έναυσμα για την καθιέρωση μιας νέας πολιτικής, διαδικασιών και εργαλείων υψηλού επιπέδου, που συμπληρώνονται από σεμινάρια επιμόρφωσης και ενημέρωσης. Αυτά οργανώνονται στο σύνολό τους από την ομάδα της CRO. Οι αναλύσεις, οι γνωμοδοτήσεις και οι συστάσεις της CRO σχετικά με ζητήματα όπως τα σχέδια δανεισμού, βελτίωσαν τη διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με τις δανειοληπτικές δραστηριότητες στο πλαίσιο του NGEU. Οι εν λόγω δραστηριότητες υποκατέστησαν επίσης εν μέρει τις αναλύσεις κινδύνων που αναμένονταν από την υπηρεσία middle office.

¹² Εκτελεστική απόφαση C(2021) 2502 της Επιτροπής.

32 Η κατάσταση στελέχωσης της ομάδας της CRO, η οποία, στις 30 Ιουνίου 2022, απαρτιζόταν από 2,5 υπαλλήλους ισοδύναμου πλήρους απασχόλησης (ΙΠΑ) ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την επιχειρησιακή συνέχεια, ιδίως σε περιπτώσεις αναπάντεχης απουσίας μελών της ομάδας (το [παράρτημα I](#) παρέχει λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τον αριθμό και τις αρμοδιότητες των εν λόγω υπαλλήλων). Διαπιστώσαμε επίσης ότι ο φόρτος εργασίας της ομάδας της CRO καθιστά αναγκαία τη χρήση πόρων από την πρώτη γραμμή άμυνας, κάτι το οποίο αποδυναμώνει την ανεξάρτητη εποπτεία των κινδύνων από τη δεύτερη γραμμή άμυνας.

33 Έως τον Δεκέμβριο του 2022, στις αρμοδιότητες της CRO δεν περιλαμβάνονταν η ανάλυση και η αναφορά στοιχείων σχετικά με τους κινδύνους που συνδέονται με τα προγράμματα δανεισμού αντιστήριξης, οι υποχρεώσεις των οποίων ανέρχονταν σε 148 δισεκατομμύρια ευρώ τον Ιούνιο του 2022. Τον Δεκέμβριο του 2022, η Επιτροπή διέυρνε την εντολή της CRO πέραν του προγράμματος NGEU ώστε να καλύπτει το σύνολο των δανειοληπτικών πράξεων στο πλαίσιο της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης και της χρηματοδότησης αντιστήριξης¹³.

Διαχείριση του προσωπικού που είναι επιφορτισμένο με το χρέος του NGEU

34 Το 2021, η Επιτροπή προέβη στη σύσταση της διεύθυνσης E εντός της [ΓΔ BUDG](#). Η διεύθυνση αυτή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων, του χρέους και των χρηματοοικονομικών κινδύνων. Σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα (έξι μήνες), η Επιτροπή συγκρότησε μια βασική ομάδα, προκειμένου να ξεκινήσει τις δανειοληπτικές δραστηριότητες σε μεγάλη κλίμακα.

35 Η Επιτροπή χρειάστηκε να καλύψει γρήγορα πολλές νέες θέσεις υψηλής εξειδίκευσης εντός της ομάδας διαχείρισης του χρέους. Οι περισσότερες από τις δεξιότητες και η πείρα που απαιτούνταν δεν ήταν διαθέσιμες εσωτερικά. Διαπιστώσαμε ότι το 46 % των μελών της ομάδας διαχείρισης του χρέους στη [ΓΔ BUDG](#) απασχολείτο με διαφορετικά είδη συμβάσεων ορισμένου χρόνου (βλέπε [πίνακα 4](#)). Σημαντικός αριθμός υπαλλήλων προερχόταν από τις αρχές των κρατών μελών και τον [Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας](#). Το υψηλό ποσοστό εξωτερικού και έκτακτου προσωπικού αυξάνει τον κίνδυνο η μελλοντική εναλλαγή προσωπικού να υπονομεύσει την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης του χρέους του NGEU και να οδηγήσει σε απώλεια θεσμικής γνώσης.

¹³ Άρθρο 2 της [εκτελεστικής απόφασης \(ΕΕ, Ευρατόμ\) 2022/2544 της Επιτροπής](#) σχετικά με τις ρυθμίσεις διακυβέρνησης για τη διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης.

Πίνακας 4 – Προσωπικό που συμμετείχε σε δραστηριότητες διαχείρισης του χρέους του NGEU στη ΓΔ BUDG στα τέλη Ιουνίου του 2022

Είδος απασχόλησης	Αριθμός υπαλλήλων (ΙΠΑ)	Ποσοστό (%)
Μόνιμο προσωπικό	17,5	54 %
Αποσπασμένοι/-ες εθνικοί/-ές εμπειρογνώμονες	8,0	25 %
Έκτακτο προσωπικό	5,0	15 %
Συμβασιούχοι/-ες υπάλληλοι	2,0	6 %
Συνολικός αριθμός υπαλλήλων	32,5	

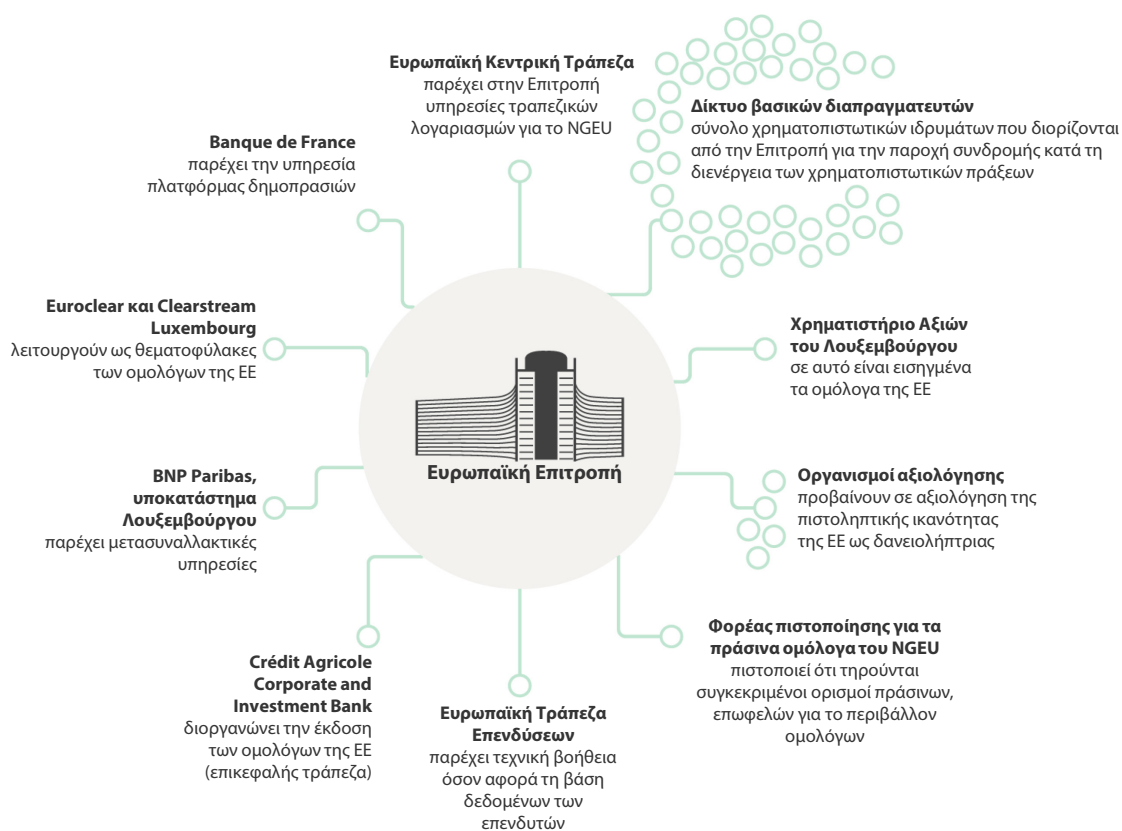
Πηγή: ΕΕΣ, με βάση τα στοιχεία της ΓΔ BUDG για τα μέλη του προσωπικού (ΙΠΑ) για το NGEU, τις μονάδες E.1, E.2, E.3, E.4 της Διεύθυνσης E, και την ομάδα της CRO, 30.6.2022.

36 Το 2022 η ΓΔ BUDG εντόπισε ορισμένους κινδύνους που σχετίζονταν με τις προσλήψεις, χωρίς όμως να τους χαρακτηρίσει επίσημα ως κρίσιμης σημασίας. Οι εν λόγω κίνδυνοι σχετίζονται με την έλλειψη εφεδρείας για ορισμένους βασικούς ρόλους στο πλαίσιο της διαχείρισης του χρέους· τον αντίκτυπο που ενδέχεται να έχει η μη διαθεσιμότητα βασικών μελών του προσωπικού στις δραστηριότητες της διεύθυνσης· και τη σχετική έλλειψη ελκυστικότητας των αρχικών μισθών που προσφέρονται σε βοηθούς και ειδικούς από τον χρηματοπιστωτικό τομέα για απασχόληση στην ομάδα διαχείρισης του χρέους του NGEU, η οποία εδρεύει κυρίως στο Λουξεμβούργο. Η Επιτροπή δεν έχει αντιμετωπίσει ακόμα τους εν λόγω κινδύνους.

Η Επιτροπή χρησιμοποίησε ορθά κριτήρια για την επιλογή βασικών εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών

37 Για την εφαρμογή της στρατηγικής χρηματοδότησης του NGEU, απαιτήθηκε η συνεργασία με ορισμένους νέους εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών. Για παράδειγμα, η Επιτροπή χρειαζόταν μια ασφαλή και αξιόπιστη υπηρεσία τραπεζικού λογαριασμού, για τη διακράτηση και την εκταμίευση των πρωτοφανούς κλίμακας δανειζόμενων ποσών. Η στρατηγική χρηματοδότησης του NGEU απαιτούσε τη χρήση ενός συστήματος δημοπρασιών ως νέου εργαλείου για την έκδοση ομολόγων της ΕΕ και ως μοναδικής μεθόδου έκδοσης γραμματίων της ΕΕ. Δεδομένου του μεγάλου αριθμού και του όγκου των δανειοληπτικών πράξεων στο πλαίσιο της στρατηγικής χρηματοδότησης του NGEU, η Επιτροπή δημιούργησε επίσης ένα δίκτυο βασικών διαπραγματευτών. Στο **γράφημα 11** παρέχεται σύντομη περιγραφή όλων των φορέων στους οποίους η Επιτροπή ανέθεσε την παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο της διαχείρισης του χρέους του NGEU.

Γράφημα 11 – Εξωτερικοί πάροχοι υπηρεσιών για τη διαχείριση του χρέους του NGEU

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει της Επιτροπής και του **ενημερωτικού δελτίου για τα ομόλογα της ΕΕ**.

38 Αναλύσαμε κατά πόσον η Επιτροπή επέλεξε τους εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών που είναι απαραίτητοι για τη διαχείριση του χρέους του NGEU βάσει διαφανών και αξιόπιστων κριτηρίων. Λαμβανομένης υπόψη της στρατηγικής σημασίας τους, αναλύσαμε τις συμβάσεις που συνήψε η Επιτροπή με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και τη Banque de France, καθώς και τη σύσταση του [δικτύου βασικών διαπραγματευτών \(PDN\)](#).

Τραπεζικός λογαριασμός του NGEU στην ΕΚΤ

39 Η ΕΚΤ παρέχει στο πρόγραμμα NGEU υπηρεσίες τραπεζικού λογαριασμού για τη διακράτηση των ταμειακών διαθεσίμων και τις εκταμιεύσεις. Η συμφωνία της Επιτροπής με την ΕΚΤ ουσιαστικά εξαλείφει τον πιστωτικό κίνδυνο που συνδέεται με τον τραπεζικό λογαριασμό του NGEU. Η Επιτροπή προσδιόρισε την ΕΚΤ ως τον μοναδικό πάροχο υπηρεσιών που θα μπορούσε να διαχειριστεί αξιόπιστα τα μεγάλα ποσά πληρωμών που συνδέονται με το NGEU.

Σύστημα δημοπρασιών ομολόγων και γραμματίων του NGEU

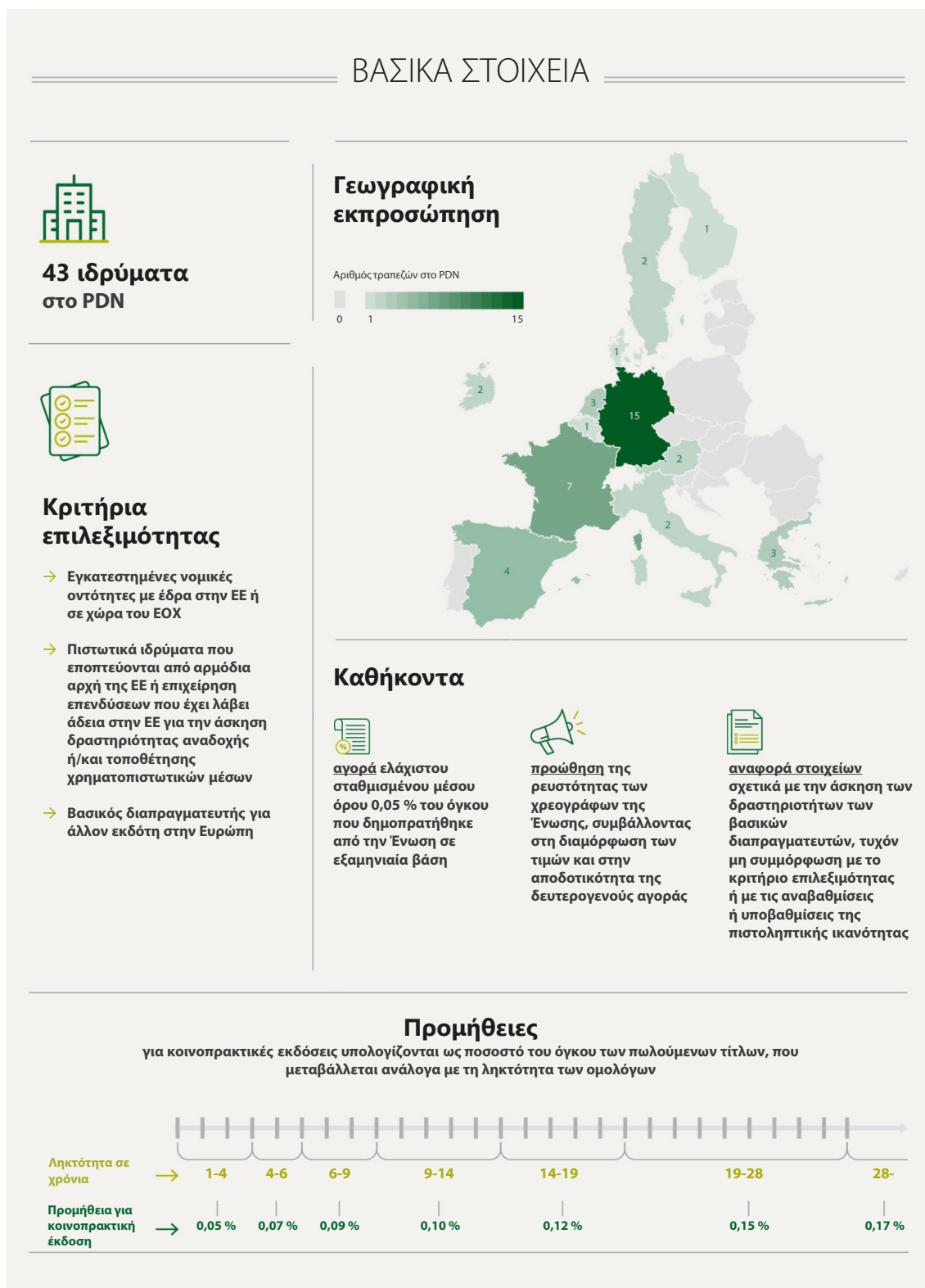
40 Η Επιτροπή χρησιμοποιεί το σύστημα δημοπρασιών που παρέχει η Banque de France. Επιλέχθηκε βάσει αξιόπιστων κριτηρίων, περιλαμβανομένων των τεχνικών απαιτήσεων, της διαθεσιμότητας και της ασφάλειας του συστήματος δημοπρασιών, κατόπιν ανάλυσης πέντε διαφορετικών προσφορών και διαβουλεύσεων με φορείς της αγοράς. Τον Απρίλιο του 2021 η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το σύστημα δημοπρασιών ανταποκρινόταν πλήρως στις απαιτήσεις της Επιτροπής από άποψη λειτουργικότητας, και ικανοποιούσε την ανάγκη να είναι λειτουργικό από την 1η Σεπτεμβρίου 2021.

Δίκτυο βασικών διαπραγματευτών

41 Η Επιτροπή έχει συστήσει ένα δίκτυο βασικών διαπραγματευτών, προκειμένου να διευκολύνει την εκτέλεση των κοινοπρακτικών συναλλαγών, των δημοπρασιών και των ιδιωτικών τοποθετήσεων¹⁴. Το δίκτυο αυτό διασφαλίζει ότι το χρέος της ΕΕ κατανέμεται σε μια ευρεία βάση επενδυτών. Στα τέλη Ιουνίου του 2022, το δίκτυο αυτό περιλάμβανε 43 βασικούς διαπραγματευτές. Μόνο οι βασικοί διαπραγματευτές μπορούν να συμμετέχουν σε δημοπρασίες, κοινοπρακτικές εκδόσεις και ιδιωτικές τοποθετήσεις. Βλέπε [γράφημα 12](#).

¹⁴ Ιστότοπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: [How EU issuance works](#).

Γράφημα 12 – Δίκτυο βασικών διαπραγματευτών

42 Η Επιτροπή έκανε δεκτές όλες τις αιτήσεις συμμετοχής στο δίκτυο βασικών διαπραγματευτών. Διαπιστώσαμε ότι από τους 43 βασικούς διαπραγματευτές στο τέλος του 2021, σύμφωνα με την Επιτροπή, οι 10 παραβίαζαν την αντιμονοπωλιακή νομοθεσία της ΕΕ, με αποτέλεσμα την αρχική αναστολή της συμμετοχής τους στο δίκτυο βασικών διαπραγματευτών από την Επιτροπή. Εν συνεχεία, αυτοί κλήθηκαν να υποβάλουν πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έλαβαν για την αντιμετώπιση των εν λόγω παραβιάσεων. Η Επιτροπή έκανε δεκτούς και τους 10 αυτούς βασικούς διαπραγματευτές στο δίκτυο βασικών διαπραγματευτών, αφότου ανέλυσε τις πληροφορίες που της υπέβαλαν.

43 Προκειμένου να αξιολογήσουμε την εφαρμογή των κριτηρίων επιλεξιμότητας, καθώς και τη διαφάνεια και την εμπέλεια της διαδικασίας επιλογής, ελέγξαμε τυχαίο δείγμα 10 αιτήσεων βασικών διαπραγματευτών από τις 43 αιτήσεις που έλαβε η Επιτροπή. Συνολικά, η Επιτροπή είχε τεκμηριώσει την επιλογή των βασικών διαπραγματευτών με σαφή και διαφανή τρόπο, και τα επιλεγμένα ιδρύματα είχαν δικαίωμα να συμμετέχουν στο δίκτυο βασικών διαπραγματευτών. Η συμμετοχή στο δίκτυο είχε ανασταλεί για τέσσερις από τους 10 βασικούς διαπραγματευτές του δείγματος, λόγω παραβίασης της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας της ΕΕ. Διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή συγκέντρωσε επαρκή αποδεικτικά στοιχεία που δικαιολογούν την άρση της αναστολής και τη δυνατότητα συμμετοχής τους στο δίκτυο βασικών διαπραγματευτών.

44 Οι βασικοί διαπραγματευτές συναινούν σε ελέγχους και επαληθεύσεις σχετικά με τα δεδομένα που διαβιβάζουν στην Επιτροπή στο πλαίσιο των υποχρεώσεών τους αναφοράς στοιχείων¹⁵. Η Επιτροπή δεν έχει ακόμη κάνει χρήση του δικαιώματός της να αναθέτει σε τρίτο μέρος τη διενέργεια σχετικού ελέγχου.

¹⁵ Άρθρο 14 της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/625 της Επιτροπής σχετικά με τη δημιουργία του δικτύου βασικών διαπραγματευτών.

Η Επιτροπή δανείστηκε εγκαίρως τα κεφάλαια, τηρώντας τα κανονιστικά όρια και με κόστος που αντιστοιχεί στη θέση της στην αγορά

45 Στην παρούσα ενότητα αξιολογήσαμε κατά πόσον η Επιτροπή είχε αναπτύξει και εφαρμόσει κατάλληλες διαδικασίες διαχείρισης του χρέους, προκειμένου να δανειστεί τα απαιτούμενα κεφάλαια εγκαίρως και σύμφωνα με τις κανονιστικές απαιτήσεις. Οι πράξεις διαχείρισης του χρέους εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εκτέλεσης του προϋπολογισμού¹⁶ και πρέπει να τηρούν την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Ως εκ τούτου, αναλύσαμε επίσης κατά πόσον η Επιτροπή απέφυγε περιττά έξοδα που θα μπορούσαν να ανακύψουν λόγω υπερβολικών ταμειακών υπολοίπων στον τραπεζικό λογαριασμό του NGEU στην ΕΚΤ.

Η Επιτροπή κοινοποίησε επαρκώς τις δανειοληπτικές της ανάγκες και συμμορφώθηκε με τις βασικές κανονιστικές απαιτήσεις για το χρέος του NGEU

46 Στη στρατηγική χρηματοδότησης του NGEU επισημάνθηκε ότι η σαφής και ανοικτή επικοινωνία με τους επενδυτές και τους ομότιμους εκδότες είναι καίριας σημασίας για την επιτυχία του προγράμματος χρηματοδότησης του NGEU. Η Επιτροπή οφείλει να συμμορφώνεται με τους στόχους που κοινοποιούνται στην αγορά, καθώς και με τις νομικές και διαδικαστικές απαιτήσεις που ισχύουν για το χρέος του NGEU. Ως εκ τούτου, εξετάσαμε τα ακόλουθα στοιχεία:

- τις αναλύσεις της Επιτροπής σχετικά με τις δανειοληπτικές ανάγκες για τη χρηματοδότηση του NGEU·
- την επικοινωνία της Επιτροπής με τις κεφαλαιαγορές και τα ενδιαφερόμενα μέρη όσον αφορά την έκδοση χρεωστικών τίτλων της ΕΕ·
- την πλήρωση από την Επιτροπή των βασικών νομικών και διαδικαστικών απαιτήσεων για τις πράξεις διαχείρισης του χρέους.

¹⁶ Αιτιολογική σκέψη 5 της [απόφασης C\(2021\) 2501 της Επιτροπής](#) σχετικά με ειδικούς εσωτερικούς κανόνες για την υλοποίηση δανειοληπτικών πράξεων, πράξεων διαχείρισης του χρέους και δανειοδοτικών πράξεων.

Ανάλυση των δανειοληπτικών αναγκών

47 Η ΓΔ BUDG εκπονεί συστημικές και λεπτομερείς αναλύσεις των δανειοληπτικών αναγκών πριν από την εκτέλεση των δανειοληπτικών πράξεων του NGEU. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί ειδικό εργαλείο ΤΠ για την κοινοποίηση των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων χρηματοδοτικών αναγκών. Η επιτροπή προβλέψεων, που συστάθηκε στο πλαίσιο της ΓΔ BUDG τον Μάιο του 2021, καταρτίζει μηνιαίες εκθέσεις σχετικά με τις ανάγκες εκταμίευσης στο πλαίσιο του NGEU. Οι εν λόγω εκθέσεις, που καλύπτουν κυλιόμενη περίοδο δύο μηνών, παρέχουν τη βάση για τα μηνιαία χρονοδιαγράμματα δανεισμού.

48 Από την από μέρους μας ανάλυση δύο εκθέσεων σχετικά με τις ανάγκες εκταμίευσης στο πλαίσιο του NGEU, που εγκρίθηκαν τον Αύγουστο και τον Δεκέμβριο του 2021, προέκυψε ότι η συντριπτική πλειονότητα των πραγματικών εκταμιεύσεων συνέπιπτε με τις αρχικές προβλέψεις. Η μόνη αξιοσημείωτη απόκλιση από τις προβλέψεις που περιλαμβάνονταν στις εν λόγω εκθέσεις ανερχόταν σε 5,96 δισεκατομμύρια ευρώ και αφορούσε ένα κράτος μέλος. Επισημαίνουμε ότι η πρόβλεψη επικαιροποιήθηκε βάσει νέων δεδομένων.

49 Διαπιστώσαμε ότι οι διαδικασίες της Επιτροπής τής επιτρέπουν να γνωστοποιεί εκ των προτέρων τις δανειοληπτικές της ανάγκες στις χρηματοπιστωτικές αγορές και στα ενδιαφερόμενα μέρη, και να διορθώνει εγκαίρως τα χρονοδιαγράμματα δανεισμού, εφόσον χρειαστεί. Παραδείγματος χάριν, το 2021 οι πραγματικές ανάγκες του NGEU σε κεφάλαια ήταν πολύ χαμηλότερες από ό,τι αναμενόταν κατά την έκδοση του εξαμηνιαίου σχεδίου χρηματοδότησης. Διαπιστώσαμε ότι η απόκριση της Επιτροπής στις μεταβολές των δανειοληπτικών αναγκών στο τέλος του 2021 ήταν η ενδεδειγμένη. Βλέπε [πλαίσιο 1](#).

Πλαίσιο 1

Προσαρμογή του δανεισμού στο πλαίσιο του NGEU στις μεταβαλλόμενες ανάγκες χρηματοδότησης το 2021

Στις 28 Οκτωβρίου 2021, η ΓΔ BUDG δημοσίευσε έκθεση σχετικά με τις ανάγκες εκταμίευσης στο πλαίσιο του NGEU για τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο του 2021. Σύμφωνα με την έκθεση αυτή, οι ανάγκες αυτές ήταν κατά 18 δισεκατομμύρια ευρώ χαμηλότερες σε σχέση με τις αρχικές προβλέψεις για αυτούς τους δύο μήνες.

Στις 29 Οκτωβρίου 2021, η Επιτροπή προέβη σε ανάλυση σεναρίων για τις υπόλοιπες πράξεις έως το τέλος του έτους. Η Επιτροπή αποφάσισε να μειώσει το προβλεφθέν ποσό μακροπρόθεσμου δανεισμού, αλλά να διατηρήσει το ορισθέν χρονοδιάγραμμα των βραχυπρόθεσμων δημοπρασιών.

Την ίδια ημερομηνία, η ΓΔ BUDG άλλαξε το μηνιαίο χρονοδιάγραμμα δανεισμού για τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο του 2021 και η Επιτροπή εξέδωσε [επικαιροποιημένο χρηματοδοτικό στόχο](#).

Κοινοποίηση των σχεδίων χρηματοδότησης

50 Μια βασική προϋπόθεση για τον έγκαιρο δανεισμό επαρκών κεφαλαίων είναι η σαφής και έγκαιρη κοινοποίηση των σχεδίων χρηματοδότησης σε επενδυτές και άλλους δανειολήπτες. Αυτό επιτρέπει στους επενδυτές να προετοιμάζουν τα σχετικά κεφάλαια για την αγορά ομολόγων ή γραμματίων του NGEU. Η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τα σχέδια χρηματοδότησης μεταξύ των δανειοληπτών τους βοηθά να συντονίζουν την από μέρους τους έκδοση χρεωστικών μέσων. Παραδείγματος χάριν, η συγκέντρωση δανείων με παρόμοια ληκτότητα κατά την ίδια περίοδο μπορεί να αυξήσει το κόστος δανεισμού και να θέσει σε κίνδυνο την εκτέλεση των δανειοληπτικών πράξεων.

51 Στην απόφαση για τους ιδίους πόρους¹⁷, το Συμβούλιο ζήτησε από την Επιτροπή να καθιερώσει διαρθρωμένο διάλογο με τις εθνικές υπηρεσίες διαχείρισης του χρέους και τα δημόσια ταμεία όσον αφορά τα χρονοδιαγράμματα για την έκδοση και την αποπληρωμή του χρέους. Η Επιτροπή το έπραξε, ιδίως μέσω της [υποεπιτροπής της ΟΔΕ για τις αγορές κρατικών χρεογράφων της ΕΕ](#) (εφεξής «η υποεπιτροπή»).

¹⁷ Άρθρο 9, παράγραφος 5. της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

52 Στις απαντήσεις στην έρευνά μας, οι υπηρεσίες διαχείρισης του χρέους των κρατών μελών τόνισαν ότι η τρέχουσα ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών ήταν γενικά επαρκής όσον αφορά τα χρονοδιαγράμματα έκδοσης και αποπληρωμής του χρέους. Οι συμμετέχοντες πρότειναν ορισμένες πιθανές τροποποιήσεις, συμπεριλαμβανομένης της κοινοποίησης περισσότερων πληροφοριών εκ μέρους της Επιτροπής σχετικά με τη ληκτότητα του χρέους που εξετάζεται για τις δημοπρασίες και τις κοινοπρακτικές εκδόσεις, και της υποβολής εκ των προτέρων σχεδίου χρηματοδότησης στην υποεπιτροπή. Η Επιτροπή θεωρεί ότι πρέπει να διατηρήσει κάποια ευελιξία ώστε να μπορεί να αξιοποιήσει τη ζήτηση στην αγορά. Ως εκ τούτου, δεν είναι σε θέση να καθορίσει αρκετά νωρίτερα τη ληκτότητα του χρέους που εκδίδεται στο πλαίσιο δημοπρασιών. Η Επιτροπή υποστηρίζει επίσης ότι η υποβολή του σχεδίου χρηματοδότησης στην υποεπιτροπή πριν από την κοινοποίησή του στην αγορά δεν είναι δυνατή, καθώς περιέχει μη δημόσιες ευαίσθητες πληροφορίες της αγοράς.

53 Η Επιτροπή καθορίζει τα ετήσια όρια δανεισμού της στις αποφάσεις δανεισμού¹⁸. Μετά την έγκριση των εν λόγω αποφάσεων, η Επιτροπή δημοσιεύει επίσης εξαμηνιαία σχέδια χρηματοδότησης¹⁹, τα οποία παρέχουν στα ενδιαφερόμενα μέρη ακριβέστερες πληροφορίες σχετικά με το αναμενόμενο ποσό των μακροπρόθεσμων χρηματοδοτικών πράξεων και τη συχνότητα έκδοσης ομολόγων και γραμματίων του NGEU.

¹⁸ Ιστότοπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: [EU funding strategy, Legal Documents](#).

¹⁹ Ιστότοπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: [Funding plans](#).

54 Λεπτομέρειες σχετικά με τα ετήσια όρια δανεισμού για το 2021 και το 2022 και τα εξαμηνιαία σχέδια σχετικά με τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση έως τον Ιούνιο του 2022 παρατίθενται στον [πίνακα 5](#).

Πίνακας 5 – Όρια και σχέδια δανεισμού για μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση

2021		2022	
Ετήσιο όριο	Σχέδιο χρηματοδότησης Ιούνιος-Δεκέμβριος	Ετήσιο όριο	Σχέδιο χρηματοδότησης Ιανουάριος-Ιούνιος
125 δισ. ευρώ	80 δισ. ευρώ*	140 δισ. ευρώ	50 δισ. ευρώ

Σημείωση: * Πριν από την τροποποίηση τον Οκτώβριο του 2021.

Πηγή: ΕΕΣ, με βάση τις ετήσιες αποφάσεις δανεισμού της Επιτροπής για το 2021 και το 2022 και τα εξαμηνιαία σχέδια χρηματοδότησης έως τον Ιούνιο του 2022.

Συμμόρφωση της διαχείρισης του χρέους του NGEU με τις βασικές κανονιστικές απαιτήσεις

55 Αρκετές κανονιστικές διατάξεις μειώνουν σε κάποιον βαθμό την ευελιξία στη διαχείριση του χρέους του NGEU. Απηχούν τη διάθεση ανάληψης κινδύνου, την ανάγκη για σταθερότητα του προϋπολογισμού της ΕΕ και της χρηματοπιστωτικής αγοράς, καθώς και τον προσωρινό χαρακτήρα του συγκεκριμένου προγράμματος δανεισμού. Ο [πίνακας 6](#) περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τα βασικά όρια που η Επιτροπή έπρεπε να λάβει υπόψη κατά τον σχεδιασμό και την εκτέλεση των δανειοληπτικών πράξεων.

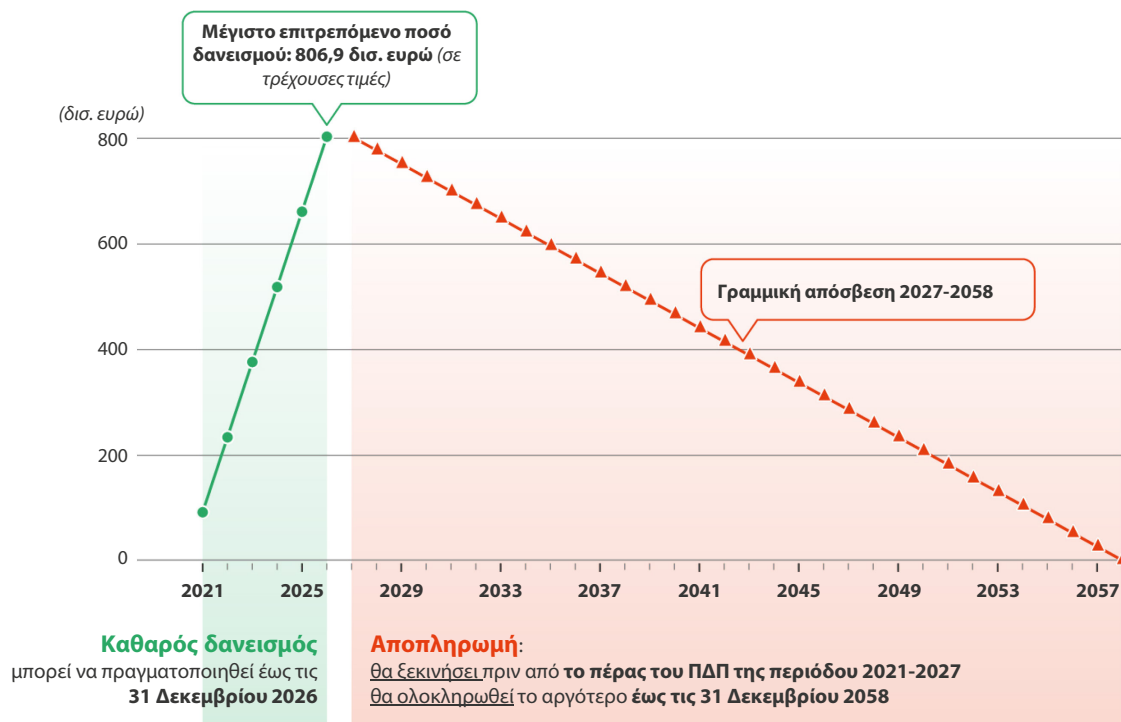
Πίνακας 6 – Βασικά όρια για τη διαχείριση του χρέους του NGEU

Πηγή	Όριο	Χρονοδιάγραμμα
Άρθρο 5 της απόφασης του Συμβουλίου για το σύστημα ιδίων πόρων της ΕΕ	807 δισ. ευρώ σε τρέχουσες τιμές (750 δισ. ευρώ σε τιμές του 2018) – ανώτατο όριο για το συνολικό χρέος του NGEU	2021-2058
	Ευρώ – το μοναδικό νόμισμα στο οποίο επιτρέπεται να πραγματοποιούνται οι δανειοληπτικές πράξεις στο πλαίσιο του NGEU	
	31 Δεκεμβρίου 2026 – προθεσμία για την καθαρή νέα έκδοση χρέους NGEU (μετά το 2026 η Επιτροπή θα μπορεί ακόμη να δανείζεται κεφάλαια για την ανανέωση των χρεογράφων που λήγουν)	
	31 Δεκεμβρίου 2058 – προθεσμία αποπληρωμής όλων των υποχρεώσεων στο πλαίσιο του NGEU	
	Η αποπληρωμή του χρέους του NGEU πρέπει να είναι σταθερή και προβλέψιμη	
	29,25 δισ. ευρώ (σε τιμές του 2018) – ετήσιο όριο για την αποπληρωμή του χρέους του NGEU που δημιουργήθηκε για τη χρηματοδότηση επιδοτήσεων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ	
Ετήσιες αποφάσεις δανεισμού του 2021 και του 2022	125 δισ. ευρώ (σε τρέχουσες τιμές) – ανώτατο όριο μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης	2021
	140 δισ. ευρώ (σε τρέχουσες τιμές) – ανώτατο όριο μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης	2022
	60 δισ. ευρώ (σε τρέχουσες τιμές) – ανώτατο όριο για το ανεξόφλητο ποσό βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης	2021 και 2022
	20 δισ. ευρώ (σε τρέχουσες τιμές) – ανώτατο όριο για το συνολικό ποσό ανά μεμονωμένη έκδοση μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης	
	17 έτη – μέγιστη μέση ληκτότητα της μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης	

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει αποφάσεων του Συμβουλίου και της Επιτροπής.

56 Στο **γράφημα 13** παρουσιάζεται ένα θεωρητικό παράδειγμα αύξησης και μείωσης του χρέους του NGEU εντός των ρυθμιστικών ορίων. Στην πράξη, ο δανεισμός και η αποπληρωμή του χρέους του NGEU δεν χρειάζεται να ακολουθούν ένα τόσο αυστηρό γραμμικό μοντέλο.

Γράφημα 13 – Προσομοίωση του ανεξόφλητου χρέους ανά έτος στο πλαίσιο του NGEU

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει πληροφοριών της Επιτροπής.

57 Διαπιστώσαμε ότι, στα τέλη Ιουνίου του 2022, ολόκληρο το χαρτοφυλάκιο χρέους του NGEU πληρούσε τις κανονιστικές απαιτήσεις όσον αφορά τα ανώτατα όρια δανεισμού, το νόμισμα των δανειοληπτικών πράξεων και τη μέγιστη μέση ληκτότητα. Οι ληκτότητες και τα ποσά των δανειοληπτικών πράξεων που εκτελέστηκαν έως το τέλος Ιουνίου του 2022 δεν παρακωλύουν την αποπληρωμή του χρέους του NGEU με σταθερό και προβλέψιμο τρόπο έως το 2058.

58 Εξετάσαμε επίσης έγγραφα σχετικά με 10 δανειοληπτικές πράξεις, συνολικού ύψους 55,5 δισεκατομμυρίων ευρώ, από τις 65 δανειοληπτικές πράξεις που υλοποίησε η Επιτροπή έως τις 30 Ιουνίου 2022. Η επιλογή μας επικεντρώθηκε στα μεγαλύτερα ποσά και περιλάμβανε όλα τα είδη δανειοληπτικών μέσων του NGEU (βλέπε [παράρτημα III](#)). Εξετάσαμε την εφαρμογή εγχειριδίων εσωτερικών διαδικασιών για όλα τα είδη δανειοληπτικών πράξεων. Εξετάσαμε επίσης την ευθυγράμμιση των πράξεων με τις οδηγίες δανεισμού. Διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή εφάρμοσε σωστά τις εσωτερικές διαδικασίες για τον σχεδιασμό, την εκτέλεση και την αναφορά στοιχείων σχετικά με τις κοινοπρακτικές εκδόσεις, δημοπρασίες και συναλλαγές στις χρηματαγορές που αναλύσαμε. Και οι 10 πράξεις που αναλύσαμε ευθυγραμμίζονταν με τα αντίστοιχα εξαμηνιαία σχέδια χρηματοδότησης και τις λεπτομερείς οδηγίες δανεισμού που κατάρτισε η Επιτροπή.

Το κόστος δανεισμού αντανακλά τις συνθήκες της αγοράς και τον στόχο της έγκαιρης παροχής επαρκούς χρηματοδότησης

59 Κύριος στόχος της στρατηγικής χρηματοδότησης του NGEU είναι η έγκαιρη παροχή επαρκών κεφαλαίων για τα προγράμματα που υπάγονται στο NGEU. Αναλύσαμε κατά πόσον, αφενός, η εξέλιξη του κόστους χρηματοδότησης του NGEU αντανακλούσε τις συνθήκες της αγοράς και, αφετέρου, τα κεφάλαια είχαν αποκτηθεί με κόστος που προσέγγιζε το κόστος με το οποίο επιβαρύνονται τα κράτη μέλη της ΕΕ με παρόμοια πιστοληπτική ικανότητα. Αξιολογήσαμε επίσης κατά πόσον η Επιτροπή είχε αποφύγει υπερβολικά ή ανεπαρκή ταμειακά υπόλοιπα στον τραπεζικό λογαριασμό του NGEU στην ΕΚΤ, ώστε να μην επιβαρύνεται με περιττά έξοδα, εκπληρώνοντας παράλληλα τις υποχρεώσεις χρηματοδότησης που καθίσταντο ληξιπρόθεσμες.

Επιδόσεις των δανειοληπτικών πράξεων στο πλαίσιο του NGEU όσον αφορά το κόστος χρηματοδότησης

60 Οι περισσότεροι οίκοι αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, μεταξύ άλλων οι οίκοι Fitch, Moody's, Scope και DBRS EU, αξιολογούν πολύ υψηλά το αξιόχρεο της ΕΕ: AAA, Aaa, AAA και AAA (με σταθερή προοπτική), αντίστοιχα. Από τον Μάιο του 2022, ο οίκος S&P Global Ratings έχει κατατάξει το χρέος της ΕΕ στην κατηγορία AA+ (με σταθερή προοπτική)²⁰. Αν και η πιστοληπτική ικανότητα δεν είναι ο μόνος παράγοντας που επηρεάζει το κόστος χρηματοδότησης, η Επιτροπή μπορεί να δανείζεται κεφάλαια στις κεφαλαιαγορές με χαμηλότερο κόστος από ό,τι τα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ.

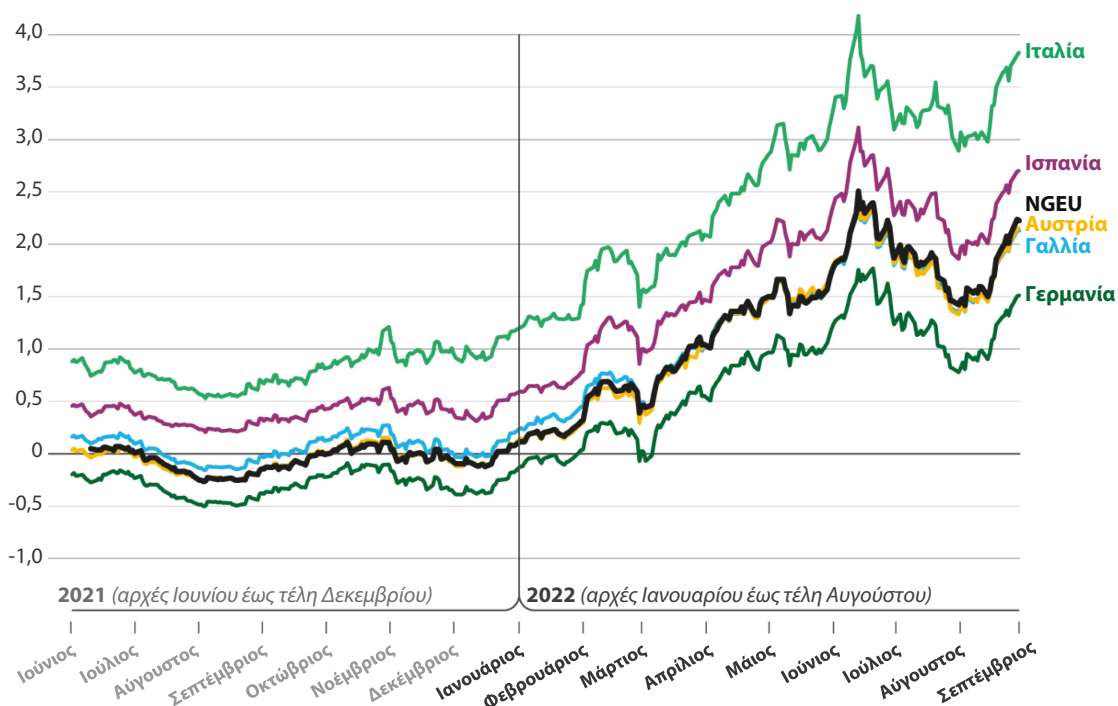
61 Από τις αρχές του 2022, οι αυξανόμενες αποδόσεις στην αγορά και η αστάθεια των τιμών έχουν επηρεάσει όλα τα ομόλογα και τους τίτλους στην ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των ομολόγων των μεγάλων κρατικών εκδοτών στην ΕΕ και του NGEU. Οι εξελίξεις αυτές εκπορεύονται από την αυξημένη αβεβαιότητα που συνδέεται με τις γεωπολιτικές συγκρούσεις. Ένας άλλος παράγοντας είναι η αυστηροποίηση της νομισματικής πολιτικής που ασκούν οι κεντρικές τράπεζες σε προηγμένες οικονομίες, με σταδιακή αναστροφή των πολιτικών ποσοτικής χαλάρωσης και αύξηση των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων επέμβασης ως απάντηση στις πληθωριστικές πιέσεις που εντείνονται παγκοσμίως.

²⁰ Ιστότοπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: [EU credit strength](#).

62 Οι αποδόσεις των ομολόγων του NGEU κατά την έκδοση ήταν υψηλότερες το 2022 από ό,τι το 2021. Για τις κοινοπρακτικές εκδόσεις ομολόγων του NGEU που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ Ιουνίου και Δεκεμβρίου του 2021, η σταθμισμένη απόδοση στην αγορά κατά την έκδοση ήταν 0,16 %. Για τις κοινοπρακτικές εκδόσεις μεταξύ Ιανουαρίου και Ιουνίου του 2022, το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 1,36 %, ήτοι 1,2 εκατοστιαίες μονάδες υψηλότερο από ό,τι το 2021.

63 Από την έναρξη του προγράμματος χρηματοδότησης NGEU, οι αποδόσεις των ομολόγων του NGEU στην αγορά —απόδοση ενσωματωμένη στην τιμή τους— προσέγγιζαν σταθερά τις αποδόσεις των τίτλων δημοσίου χρέους που εκδόθηκαν από τη Γαλλία και την Αυστρία (βλέπε [γράφημα 14](#) για σύγκριση των αποδόσεων δεκαετών ομολόγων). Η εξέλιξη των αποδόσεων των ομολόγων του NGEU στην αγορά ήταν συγκρίσιμη με τις αποδόσεις των ομολόγων των κρατών μελών με παρόμοια πιστοληπτική ικανότητα. Παρατηρήσαμε ότι το μέσο περιθώριο μεταξύ των αποδόσεων στην αγορά των δεκαετών ομολόγων αναφοράς που εκδόθηκαν από τη Γερμανία και το NGEU ήταν 0,24 εκατοστιαίες μονάδες (ήτοι 24 μονάδες βάσης) την περίοδο μεταξύ Ιουνίου και Δεκεμβρίου του 2021 και 0,45 εκατοστιαίες μονάδες (ήτοι 45 μονάδες βάσης) την περίοδο μεταξύ Ιανουαρίου και Ιουνίου του 2022.

Γράφημα 14 – Αποδόσεις στην αγορά των 10ετών ομολόγων μεγάλων εκδοτών της ΕΕ

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από εξωτερικό εμπειρογνώμονα.

64 Οι αποδόσεις των ομολόγων NGEU κατά την έκδοση αντανακλούσαν τη θέση της Επιτροπής ως νέου δανειολήπτη μεγάλης κλίμακας. Επιπλέον, οι αποδόσεις απηχούν τον στόχο της Επιτροπής να εξασφαλίσει, αφενός, τη μεγάλη συμμετοχή επενδυτών στις δανειοληπτικές πράξεις και, αφετέρου, τη διαθεσιμότητα κεφαλαίων όταν χρειάζεται.

Διαχείριση της ρευστότητας

65 Η ανάλυσή μας των δανειοληπτικών πράξεων και της διαχείρισης των ταμειακών διαθεσίμων επιβεβαιώνει ότι οι εφαρμοζόμενες διαδικασίες διασφαλίζουν ευελιξία στη χρήση διαφορετικών μεθόδων δανεισμού και στην επιλογή του βέλτιστου χρόνου δανεισμού. Στις μεθόδους αυτές περιλαμβάνονται οι κοινοπρακτικές εκδόσεις ομολόγων, οι δημοπρασίες ομολόγων και γραμματίων και οι πράξεις στις χρηματαγορές. Η Επιτροπή μπορεί να αποφύγει τις προσωρινά αντίξοες για δανεισμό συνθήκες της αγοράς χρησιμοποιώντας το αποθεματικό ρευστότητας ή διακρατώντας ταμειακά διαθέσιμα στον λογαριασμό του NGEU στην ΕΚΤ, εφόσον είναι απαραίτητο.

66 Η αποτελεσματική διαχείριση της ρευστότητας μπορεί να επηρεαστεί, παραδείγματος χάριν, από καθυστέρηση στην παραλαβή αίτησης πληρωμής από κράτος μέλος ή από δυσκολίες στην αξιολόγηση από την Επιτροπή ορισμένων ορόσημων και τιμών-στόχου, των οποίων η επίτευξη συνιστά προϋπόθεση για την είσπραξη πληρωμών στο πλαίσιο του MAA²¹. Έως τις 30 Ιουνίου 2022, 21 κράτη μέλη είχαν λάβει επιχορηγήσεις και δάνεια στο πλαίσιο του MAA, συμπεριλαμβανομένης προχρηματοδότησης, ενώ οι έξι χώρες που δεν είχαν ακόμη λάβει ήταν η Βουλγαρία, η Ιρλανδία, η Ουγγαρία, οι Κάτω Χώρες, η Πολωνία και η Σουηδία²².

²¹ Ειδική έκθεση 21/2022, με τίτλο «Η αξιολόγηση των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας από την Επιτροπή», σημείο 82.

²² Εξαμηνιαία έκθεση σχετικά με την εκτέλεση των χρηματοδοτικών πράξεων NextGenerationEU, 1η Ιανουαρίου 2022-30 Ιουνίου 2022, COM(2022) 335, σ. 3.

67 Διαπιστώσαμε ότι, έως το τέλος Ιουνίου του 2022, η μέση περίοδος πληρωμής για όλες τις επιχορηγήσεις και τα δάνεια στο πλαίσιο του ΜΑΑ ήταν περίπου πέντε εργάσιμες ημέρες μετά την εκπλήρωση όλων των απαιτήσεων και τη σχετική επιβεβαίωση από την Επιτροπή. Αυτή ήταν σημαντικά χαμηλότερη από τα ανώτατα όρια που προβλέπονται στους ισχύοντες κανονισμούς (δύο μήνες για τις πληρωμές προχρηματοδοτήσεων²³ και 30 ημερολογιακές ημέρες για τις πληρωμές βάσει ορόσημων και τιμών-στόχου²⁴). Με την ανάλυσή μας επιβεβαιώνεται ότι η Επιτροπή εκτέλεσε εγκαίρως τις εκταμιεύσεις στο πλαίσιο του ΜΑΑ.

68 Στην εσωτερική καθοδήγηση της Επιτροπής τονίζεται ότι ο πρωταρχικός στόχος της διαχείρισης της ρευστότητας είναι να διασφαλιστεί ότι τα ποσά που διακρατούνται στον τραπεζικό λογαριασμό του NGEU επαρκούν για την κάλυψη όλων των επικείμενων αναγκών εκταμίευσης και για τη διατήρηση καθορισμένου αποθέματος ασφαλείας, αποφεύγοντας παράλληλα τυχόν υπερβολικά υπόλοιπα. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, η Επιτροπή εφάρμοσε πολιτική διαχείρισης της ρευστότητας, τηρώντας τα όρια που παρατίθενται στον [πίνακα 7](#).

Πίνακας 7 – Όρια διαχείρισης της ρευστότητας

Όρια	Τιμές	Λεπτομέρειες
Ελεύθερο ταμειακό υπόλοιπο	≥ 0	Κάθε εργάσιμη ημέρα, πρέπει να υπάρχει ελεύθερο ταμειακό υπόλοιπο στον λογαριασμό του NGEU στην ΕΚΤ ίσο με ή μεγαλύτερο από τα ταμειακά διαθέσιμα προληπτικής εποπτείας, ήτοι τις οφειλόμενες από τον λογαριασμό πληρωμές εντός των προσεχών 10 εργάσιμων ημερών.
Ελάχιστο ελεύθερο ταμειακό υπόλοιπο	0,1 δισ. ευρώ	Πέραν των ταμειακών διαθεσίμων προληπτικής εποπτείας, η Επιτροπή έχει καθορίσει ένα επιπλέον απόθεμα ασφαλείας ύψους 0,1 δισεκατομμυρίων ευρώ, το οποίο πρέπει να είναι διαθέσιμο κάθε εργάσιμη ημέρα για την κάλυψη έκτακτων δαπανών.
Ανώτατο όριο για τη μέση ρευστότητα	30 δισ. ευρώ	Η παράμετρος αυτή αφορά την εξάμηνη περίοδο κάθε σχεδίου χρηματοδότησης. Λαμβάνει υπόψη την παρελθούσα και αναμενόμενη μέση διαθέσιμη ρευστότητα στον λογαριασμό του NGEU στην ΕΚΤ κατά τη διάρκεια του εκάστοτε εξαμήνου.

Πηγή: ΕΕΣ, με βάση το εγχειρίδιο της Επιτροπής για τις προβλέψεις και τη διαχείριση της ρευστότητας.

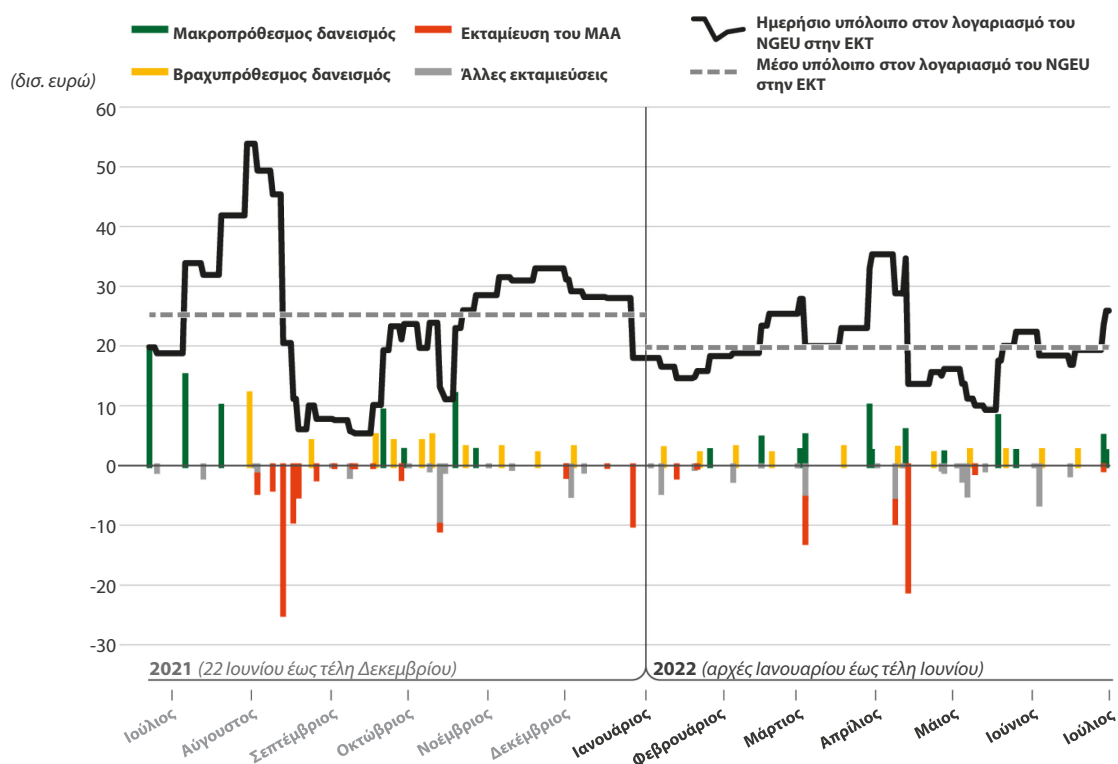
²³ Άρθρο 13, παράγραφος 1, του [κανονισμού \(ΕΕ\) 2021/241](#) για τη θέσπιση του ΜΑΑ.

²⁴ Άρθρο 24, παράγραφος 7, του [κανονισμού \(ΕΕ\) 2021/241](#) για τη θέσπιση του ΜΑΑ, σε συνδυασμό με το άρθρο 116, παράγραφοι 1 και 2, του [κανονισμού \(ΕΕ, Ευρατόμ\) 2018/1046](#) σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης.

69 Η Επιτροπή καταρτίζει εβδομαδιαίες εκθέσεις σχετικά με τη ρευστότητα του λογαριασμού του NGEU στην ΕΚΤ, στις οποίες επισημαίνονται τυχόν παραβιάσεις των ορίων. Σε περίπτωση τέτοιων παραβιάσεων, η Επιτροπή μπορεί να καθυστερήσει τις προγραμματισμένες εκταμιεύσεις για προγράμματα του NGEU ή να μειώσει τον προγραμματισμένο όγκο των επικείμενων δανειοληπτικών πράξεων.

70 Εξετάσαμε τις εκθέσεις παρακολούθησης της ρευστότητας όλων των εβδομάδων από τον Ιούνιο του 2021 έως τον Ιούνιο του 2022. Διαπιστώσαμε ότι κατά την υπό εξέταση περίοδο, η Επιτροπή είχε τηρήσει και τα τρία όρια διαχείρισης της ρευστότητας. Σύμφωνα με τα ημερήσια υπόλοιπα του λογαριασμού του NGEU στην ΕΚΤ, το πραγματικό μέσο ταμειακό υπόλοιπο ανήλθε σε 25 δισεκατομμύρια ευρώ το 2021 και σε 20 δισεκατομμύρια ευρώ το πρώτο εξάμηνο του 2022. Βλέπε [γράφημα 15](#). Παρατηρήσαμε ότι τα όρια διαχείρισης της ρευστότητας δεν μεταβλήθηκαν κατά την εν λόγω περίοδο.

Γράφημα 15 – Ημερήσια και μέσο ταμειακά υπόλοιπα, έσοδα και εκταμιεύσεις κεφαλαίων που αφορούν τον λογαριασμό του NGEU στην ΕΚΤ

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των καταστάσεων του τραπεζικού λογαριασμού του NGEU στην ΕΚΤ και εγγράφων της Επιτροπής.

71 Κατά την περίοδο από τον Ιούνιο έως τον Αύγουστο του 2021, το ταμειακό υπόλοιπο του λογαριασμού του NGEU στην ΕΚΤ ήταν ασυνήθιστα ασταθές. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι προχρηματοδοτήσεις του ΜΑΑ καταβλήθηκαν ως μεγάλο κατ' αποκοπή ποσό. Από τον Ιούνιο του 2021 έως τον Ιούνιο του 2022, τα ταμειακά υπόλοιπα του λογαριασμού του NGEU στην ΕΚΤ που υπερέβαιναν τα 20 δισεκατομμύρια ευρώ υπόκειντο σε αρνητικά επιτόκια καταθέσεων. Παραδείγματος χάριν, το 2021, το εν λόγω επιτόκιο ήταν -0,50 % και οδήγησε σε χρεώσεις λόγω επιτοκίου καταθέσεων από την ΕΚΤ ύψους 21,1 εκατομμυρίων ευρώ.

72 Σύμφωνα με τη μεθοδολογία κατανομής του κόστους που εφαρμόζει η Επιτροπή²⁵, το κόστος της διαχείρισης της ρευστότητας συνίσταται στη διαφορά μεταξύ των τόκων από τον τραπεζικό λογαριασμό του NGEU στην ΕΚΤ και της απόδοσης που καταβάλλεται από τα βραχυπρόθεσμα μέσα που χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση των αποθεματικών ρευστότητας. Από την ανάλυσή μας σχετικά με τη διαχείριση της ρευστότητας το 2021 διαπιστώθηκε ότι τα μέσα βραχυπρόθεσμου χρέους, που χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση αποθεματικών ρευστότητας, είχαν αρνητική απόδοση και συνεπάγονταν έσοδα για την ΕΕ αντί έξοδα τόκων. Κατά συνέπεια, το κόστος διαχείρισης της ρευστότητας αποδείχθηκε αρνητικό· με άλλα λόγια, οδήγησε σε πλεόνασμα προς όφελος της Επιτροπής. Η Επιτροπή διένειμε το πλεόνασμα από τη διαχείριση της ρευστότητας στον προϋπολογισμό της ΕΕ (11 εκατομμύρια ευρώ) και στα κράτη μέλη (3,6 εκατομμύρια ευρώ), αναλογικά προς τη χρήση όλων των δανεισθέντων ποσών για επιχορηγήσεις και δάνεια.

Η μέτρηση και η αναφορά στοιχείων από την Επιτροπή σχετικά με τις επιδόσεις της διαχείρισης του χρέους του NGEU ήταν περιορισμένες

73 Σε αυτή την ενότητα, εστιάζουμε στον καθορισμό των στόχων και στην αναφορά στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις όσον αφορά τη διαχείριση του χρέους του NGEU. Ελέγξαμε επίσης τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή τεκμηριώνει τους συμβιβασμούς μεταξύ κόστους και κινδύνων στις δανειοληπτικές πράξεις που αναλύσαμε, κάτι που αποτελεί σημαντικό στοιχείο για τη μέτρηση των επιδόσεων.

²⁵ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/1095 της Επιτροπής σχετικά με την κατανομή του κόστους δανεισμού και διαχείρισης χρέους στο πλαίσιο του NGEU.

Οι στόχοι διαχείρισης του χρέους δεν έχουν οριστεί με σαφήνεια, κάτι το οποίο περιορίζει την αναφορά στοιχείων όσον αφορά τις επιδόσεις

74 Σύμφωνα με τις διεθνώς αναγνωρισμένες βέλτιστες πρακτικές του ΔΝΤ²⁶ και της Παγκόσμιας Τράπεζας²⁷, ως στρατηγική διαχείρισης του δημόσιου χρέους νοείται το σχέδιο που θέτει σε εφαρμογή τους στόχους διαχείρισης του χρέους. Δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 3, της απόφασης για τους ιδίους πόρους²⁸, η Επιτροπή οφείλει να ενημερώνει τακτικά και διεξοδικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με όλες τις πτυχές της στρατηγικής της για τη διαχείριση του χρέους. Εξετάσαμε κατά πόσον η Επιτροπή είχε ορίσει σαφώς τους στόχους της για τη διαχείριση του χρέους στη σχετική στρατηγική, και κατά πόσον είχε απευθύνει τακτικές εκθέσεις στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή της ΕΕ σχετικά με την υλοποίησή τους.

Στόχοι διαχείρισης του χρέους και αναφορά στοιχείων σχετικά με την υλοποίησή τους

75 Μολονότι αποτελεί διεθνώς αναγνωρισμένη βέλτιστη πρακτική, η Επιτροπή δεν παρουσιάζει με σαφήνεια τους στόχους της όσον αφορά τη διαχείριση του χρέους στη σχετική στρατηγική της, ούτε τον τρόπο επίτευξής τους. Η στρατηγική χρηματοδότησης του NGEU επικεντρώνεται σε μεθόδους χρηματοδότησης και μέσα για τη συγκέντρωση ποσού ύψους έως 150-200 δισεκατομμυρίων ευρώ ετησίως για δάνεια και επιχορηγήσεις του NGEU έως το τέλος του 2026.

²⁶ Έγγραφο πολιτικής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, [Revised Guidelines for Public Debt Management](#), 2014.

²⁷ Παγκόσμια Τράπεζα, [Government Debt Management: Designing Debt Management Strategies](#), 2017.

²⁸ Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

76 Η Επιτροπή θεωρεί ότι λαμβάνει υπόψη τους ευρέως αναγνωρισμένους βασικούς στόχους διαχείρισης του χρέους κατά την εκτέλεση των δανειοληπτικών πράξεων στο πλαίσιο του NGEU. Οι στόχοι αυτοί αφορούν τον έγκαιρο δανεισμό των απαιτούμενων κεφαλαίων και την ελαχιστοποίηση του κόστους δανεισμού με συνετό βαθμό μακροπρόθεσμου κινδύνου. Σύμφωνα με την Επιτροπή, στους επιπρόσθετους σημαντικούς στόχους διαχείρισης του χρέους του NGEU περιλαμβάνονται η διατήρηση μιας ευρείας βάσης επενδυτών, η προώθηση της χρήσης πράσινων ομολόγων, η διατήρηση υψηλών αξιολογήσεων πιστοληπτικής ικανότητας, η ελαχιστοποίηση των κινδύνων αντισυμβαλλομένου και η θέσπιση κατάλληλων διαδικασιών για περιπτώσεις απρόβλεπτων γεγονότων, όπως η αναταραχή στις αγορές.

77 Κανένας από αυτούς τους στόχους δεν ορίζεται ρητά στη στρατηγική χρηματοδότησης του NGEU· ωστόσο, είναι διάσπαρτες σε αυτήν οι αναφορές σε ορισμένες από τις σχετικές αρχές διαχείρισης του χρέους. Επίσης, η Επιτροπή δεν έχει διευκρινίσει ποιους δείκτες χρησιμοποιεί για την αναφορά στοιχείων όσον αφορά την επίτευξη συγκεκριμένων σχετικών με τις επιδόσεις στόχων. Θεωρούμε ότι οι εν λόγω μη ειδικές αναφορές δεν επαρκούν για να καταστεί η Επιτροπή υπόλογη όσον αφορά την επίτευξη των εν λόγω στόχων.

78 Η Επιτροπή καταρτίζει διάφορες εκθέσεις που περιλαμβάνουν επισκόπηση και καλύπτουν διάφορα είδη προγραμμάτων δανεισμού, υποχρεώσεων και διαχείρισης των ταμειακών διαθεσίμων (βλέπε [παράρτημα IV](#)). Ωστόσο, τα έγγραφα αυτά δεν περιέχουν ολοκληρωμένες πληροφορίες σχετικά με την επίτευξη των στόχων διαχείρισης του χρέους που αφορούν τη χρηματοδότηση του NGEU. Παραδείγματος χάριν, η αναφορά στοιχείων σε εξαμηνιαία βάση σχετικά με τις δανειοληπτικές πράξεις στο πλαίσιο του NGEU τεκμηριώνει το κόστος δανεισμού και τη σύνθεση της βάσης επενδυτών, αλλά δεν περιέχει επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις, ιδίως όσον αφορά:

- την ελαχιστοποίηση του κόστους δανεισμού μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα, σε συνδυασμό με τη διατήρηση των χαρακτηριστικών προληπτικής εποπτείας των κινδύνων στο πλαίσιο της διαχείρισης του χρέους·
- την αποτροπή της συγκέντρωσης των δανειοληπτικών πράξεων της ΕΕ σε μια μικρή ομάδα βασικών διαπραγματευτών ή τελικών επενδυτών.

79 Στην έκθεσή του του Οκτωβρίου 2021 σχετικά με την αναθεώρηση του δημοσιονομικού κανονισμού, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησε την αναθεώρηση των απαιτήσεων αναφοράς στοιχείων σχετικά με τη στρατηγική διαχείρισης του χρέους της Επιτροπής. Στο εν λόγω αίτημα γινόταν αναφορά στην αυξημένη πολυπλοκότητα και στον αυξημένο κίνδυνο τόσο των δανειοληπτικών όσο και των δανειοδοτικών πράξεων για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Στις 16 Μαΐου 2022, η Επιτροπή πρότεινε την **αναδιατύπωση του δημοσιονομικού κανονισμού**, ο οποίος στο άρθρο 52, παράγραφος 1, στοιχείο δ), σημείο iii), θέτει την απαίτηση το σχέδιο προϋπολογισμού να περιέχει «συνολική επισκόπηση των δανειοληπτικών και δανειοδοτικών πράξεων». Η πρόταση δεν προβλέπει σαφή απαίτηση για την Επιτροπή να αναφέρει στοιχεία σχετικά με την επίτευξη των στόχων διαχείρισης του χρέους. Έχουμε επίσης σχολιάσει το εν λόγω ζήτημα στη γνώμη που διατυπώσαμε σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής για την τροποποίηση του άρθρου 52 του δημοσιονομικού κανονισμού²⁹.

80 Στο άρθρο 12 της εκτελεστικής απόφασης της Επιτροπής του Δεκεμβρίου 2022 σχετικά με τον καθορισμό των ρυθμίσεων για τη διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης³⁰ προβλέπεται η υποχρέωση σύνταξης έκθεσης [από την Επιτροπή] «δύο φορές ετησίως για όλες τις πτυχές της στρατηγικής δανεισμού και διαχείρισης χρέους της». Στην εμβέλεια της αναφοράς στοιχείων στο παρόν άρθρο δεν προβλέπεται σαφώς υποχρέωση ενημέρωσης της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής της ΕΕ σχετικά με την επίτευξη των στόχων διαχείρισης του χρέους.

Αναφορά στοιχείων σχετικά με τα πράσινα ομόλογα του NGEU

81 Στο πλαίσιο της στρατηγικής χρηματοδότησης του NGEU, τα πράσινα ομόλογα που εκδίδονται για το NGEU θα διευρύνουν περαιτέρω τη βάση επενδυτών και θα ενισχύσουν την παγκόσμια ηγετική θέση της ΕΕ όσον αφορά την πράσινη χρηματοδότηση στην αγορά σε ευρώ. Η Επιτροπή σκοπεύει να χρηματοδοτήσει το 30 % του NGEU μέσω πράσινων ομολόγων. Τα έσοδα από αυτά τα ομόλογα θα χρηματοδοτήσουν τις συνεισφορές των κρατών μελών για την πράσινη μετάβαση στο πλαίσιο των ορόσημων και των τιμών-στόχου που σχετίζονται με το κλίμα στα οικεία σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

²⁹ Γνώμη 06/2022 σχετικά με την πρόταση για κανονισμό σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, σ. 13.

³⁰ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2022/2544 της Επιτροπής

82 Σύμφωνα με την Επιτροπή, το πλαίσιο για τα πράσινα ομόλογα του NGEU³¹ θα ευθυγραμμιστεί με το μελλοντικό πρότυπο πράσινων ομολόγων της ΕΕ,³² όπου είναι δυνατόν. Η βασική απαίτηση αυτού του προτύπου είναι τα έσοδα από τα ομόλογα να διατίθενται εξ ολοκλήρου σε δαπάνες ευθυγραμμισμένες με το σύστημα ταξινόμησης της ΕΕ για τη βιωσιμότητα, ήτοι την «ταξινόμια της ΕΕ»³³.

83 Η Επιτροπή δήλωσε ότι ελέγχει αν τα έσοδα των πράσινων ομολόγων του NGEU διοχετεύονται στην πράσινη μετάβαση. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη συναίνεσαν να αναφέρουν στοιχεία σχετικά με το πραγματικό ποσό των δαπανών που σχετίζονται με τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις με θετικό κλιματικό δείκτη κατά την υποβολή αιτήσεων πληρωμών στο πλαίσιο του ΜΑΑ. Η αξιοπιστία και η ακρίβεια των αναφερόμενων στοιχείων εξαρτώνται κυρίως από τις αρχές των κρατών μελών και τα συστήματα δικλίδων τους. Επί του παρόντος, τα έγγραφα που τεκμηριώνουν τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται μέσω πράσινων ομολόγων του NGEU δεν υπόκεινται σε εξακρίβωση από την Επιτροπή.

84 Διαπιστώσαμε ότι σε ορισμένες περιπτώσεις (παραδείγματος χάριν όσον αφορά την ενεργειακή ανακαίνιση κτιρίων), οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις στο πλαίσιο του ΜΑΑ πρέπει να πληρούν ορισμένα από τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου της ταξινόμιας της ΕΕ, προκειμένου να τους χορηγηθεί κλιματικός δείκτης 100 %. Ωστόσο, για τον υπολογισμό της συμβολής στην πράσινη μετάβαση, η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη ορισμένες δραστηριότητες που δεν πληρούν κανένα κριτήριο ταξινόμιας της ΕΕ³⁴. Αυτό σημαίνει ότι ορισμένα από τα έσοδα από τα πράσινα ομόλογα του NGEU δεν θα χρησιμοποιηθούν σύμφωνα με την ταξινόμια της ΕΕ ούτε με το μελλοντικό πρότυπο πράσινων ομολόγων της ΕΕ.

³¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με νέα στρατηγική για τη χρηματοδότηση του NextGenerationEU, COM(2021) 250, σ. 10.

³² Ιστότοπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: [EU Green Bond Standard proposal](#).

³³ Ιστότοπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: [EU taxonomy for sustainable activities](#).

³⁴ [Ειδική έκθεση 22/2021](#), με τίτλο «Βιώσιμη χρηματοδότηση: Απαιτείται συνεπέστερη δράση της ΕΕ για να ανακατευθυνθεί η χρηματοδότηση προς βιώσιμες επενδύσεις», σημεία 80 και 90.

85 Στα τέλη Μαρτίου του 2022 η Επιτροπή δημοσίευσε τον [πίνακα στοιχείων των πράσινων ομολόγων του NGEU](#), ο οποίος περιλαμβάνει επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με την κατανομή των εσόδων από πράσινα ομόλογα NGEU μεταξύ των κρατών μελών, τις κατηγορίες δαπανών και τους τομείς παρέμβασης του MAA. Τον Δεκέμβριο του 2022, η Επιτροπή δημοσίευσε την πρώτη ετήσια [έκθεση κατανομής των εσόδων από πράσινα ομόλογα του NGEU](#). Η έκθεση αυτή περιέχει λεπτομέρειες σχετικά με τον βαθμό ευθυγράμμισης με την ταξινόμια της ΕΕ των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στο πλαίσιο του MAA που συμπεριλήφθηκαν στη δέσμη δαπανών του NGEU που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση μέσω των πράσινων ομολόγων. Καμία από αυτές τις ρυθμίσεις αναφοράς στοιχείων δεν παρέχει πληροφορίες σχετικά με το πραγματικό ποσό των δαπανών που χρηματοδοτούνται μέσω των πράσινων ομολόγων του NGEU και που η Επιτροπή θεωρεί ότι ευθυγραμμίζονται με την ταξινόμια της ΕΕ.

Οι αναλύσεις της Επιτροπής στις οποίες βασίζονται οι αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση και τη ληκτότητα των ομολόγων δεν τεκμηριώθηκαν με συνέπεια

86 Η διαχείριση του χρέους απαιτεί την αξιολόγηση των αντισταθμισμάτων μεταξύ κόστους και κινδύνων, δεδομένου ότι το χαμηλότερο κόστος συνήθως συνδέεται με μεγαλύτερο κίνδυνο. Ως εκ τούτου, οι επιλογές που αφορούν τους συμβιβασμούς έχουν άμεσο αντίκτυπο στις επιδόσεις σχετικά με το κόστος δανεισμού. Εξετάσαμε κατά πόσον οι αποφάσεις της Επιτροπής σχετικά με την τιμολόγηση των κοινοπρακτικών ομολόγων βασίζονταν σε άρτια τεκμηρίωση των αντισταθμισμάτων μεταξύ κόστους και κινδύνων. Πρόκειται ιδίως για τους κινδύνους που συνδέονται με τη ρευστότητα, την αγορά, τη χρηματοδότηση ή τον αντισυμβαλλόμενο και τους πιστωτικούς κινδύνους, καθώς και τους λειτουργικούς κινδύνους που συνδέονται με τη διαχείριση του χρέους (βλέπε [παράρτημα II](#)). Η τεκμηρίωση αυτή εξυπηρετεί τη λογοδοσία και καθιστά δυνατή την παρακολούθηση του σκεπτικού για τη λήψη των αποφάσεων τιμολόγησης με μακροπρόθεσμες συνέπειες.

87 Οι χρηματοπιστωτικές αγορές, συμπεριλαμβανομένων της δευτερογενούς αγοράς ομολόγων της ΕΕ και των δραστηριοτήτων ομοτίμων και κρατικών εκδοτών χρεωστικών τίτλων, υπόκεινται σε παρακολούθηση και εβδομαδιαία τεκμηρίωση από τη ΓΔ BUDG. Για την άντληση πληροφοριών σχετικά με την τιμολόγηση των ομολόγων και τις βέλτιστες διαθέσιμες ευκαιρίες δανεισμού από άποψη χρόνου, όγκου και ληκτότητας, η Επιτροπή βασίστηκε στην αναπληροφόρηση και τις συστάσεις που διατύπωσαν τα μέλη του δικτύου βασικών διαπραγματευτών. Σύμφωνα με την Επιτροπή, τις πληροφορίες αυτές συμπλήρωσε επίσης η έρευνα αγοράς που διενήργησε η ίδια.

88 Η Επιτροπή και οι βασικοί διαπραγματευτές συμφωνούν προφορικά, κατά τη διάρκεια τηλεδιάσκεψης, επί της τιμής των ομολόγων που εκδίδονται κοινοπρακτικά. Οι εν λόγω τιμές υπόκεινται σε απόφαση βάσει εκτίμησης που είναι απόρροια της ανάλυσης της κατάστασης στην κεφαλαιαγορά, των αποδεκτών συμβιβασμών και της διαπραγμάτευσης μεταξύ της Επιτροπής και των βασικών διαπραγματευτών της. Όσον αφορά τις κοινοπρακτικές συναλλαγές που περιλαμβάνονταν στο δείγμα μας (βλέπε σημείο 58), διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή δεν είχε τεκμηριώσει με συνέπεια, αφενός, τη λεπτομερή έρευνα αγοράς που διενήργησε και τις από μέρους της αναλύσεις τιμών, στις οποίες βασιζόταν το σκεπτικό των αποφάσεων τιμολόγησης που έλαβε ούτε, αφετέρου, τις αναλύσεις των συμβιβασμών μεταξύ της ληκτότητας και του κόστους των διαφόρων ομολόγων κατά τον σχεδιασμό μελλοντικών εκδόσεων ομολόγων.

Συμπεράσματα και συστάσεις

89 Συνολικά, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή έθεσε γρήγορα σε εφαρμογή ένα σύστημα διαχείρισης χρέους, το οποίο παρείχε εγκαίρως τους πόρους που απαιτούνταν για το μέσο NextGenerationEU (NGEU). Στο πλαίσιο αυτό, θεωρούμε ότι κατά το πρώτο έτος λειτουργίας, το κόστος δανεισμού αντανάκλωσε τη θέση της Επιτροπής στην αγορά. Η Επιτροπή ικανοποιούσε επίσης όλες τις βασικές κανονιστικές απαιτήσεις όσον αφορά το χαρτοφυλάκιο χρέους και τη διαχείριση κινδύνων. Ωστόσο, διαπιστώσαμε ότι οι ταχέως αναπτυχθείσες ικανότητες διαχείρισης του χρέους του NGEU δεν συμμορφώνονται από κάθε άποψη με τις καθιερωμένες βέλτιστες πρακτικές. Καταλήγουμε επίσης στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή δεν έδωσε αρκετή προσοχή στον ορισμό σαφών στόχων από άποψη διαχείρισης του χρέους, ούτε στην επιμέτρηση των επιδόσεων σχετικά με τη διαχείριση του χρέους και την αναφορά σχετικών στοιχείων.

90 Εντός λίγων μηνών, η Επιτροπή καθιέρωσε νέες οργανωτικές ρυθμίσεις και δημιούργησε ένα επαρκές δίκτυο εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών για την έναρξη των δανειοληπτικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του NGEU. Δεδομένου ότι ήταν αναγκαία η ταχεία ανάπτυξη ικανοτήτων, αλλά ο αριθμός των διαθέσιμων υπαλλήλων περιορισμένος, δεν συγκροτήθηκε διακριτή υπηρεσία middle office. Στα καθήκοντα της υπηρεσίας αυτής περιλαμβάνεται συνήθως η παρακολούθηση των επιδόσεων της υπηρεσίας front office βάσει στρατηγικών τιμών-στόχου και τιμών αναφοράς. Επί του παρόντος, ορισμένες από τις λειτουργίες της υπηρεσίας middle office, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης στρατηγικής διαχείρισης του χρέους, εκτελούνται από την υπηρεσία front office. Συνεπώς, οι επιδόσεις των διαχειριστών χρέους της υπηρεσίας front office δεν τελούν υπό διαρκή παρακολούθηση. Μολονότι ο/η CRO θα μπορούσε να ελέγχει και να παρακολουθεί τις επιδόσεις της υπηρεσίας front-office, η ικανότητα της ομάδας του/της να διενεργεί τέτοιου είδους εργασίες είναι περιορισμένη. Βλέπε σημεία [22-26](#), [31-32](#) και [37-44](#).

Σύσταση 1 – Συγκρότηση χωριστής υπηρεσίας middle office

Λαμβανομένων υπόψη του εύρους, της πολυπλοκότητας και της αυξημένης προβολής των δραστηριοτήτων διαχείρισης του χρέους, η Επιτροπή οφείλει να καθιερώσει μια διακριτή υπηρεσία middle office με στόχο τη βελτίωση των ικανοτήτων της όσον αφορά την ανάλυση, την εκτίμηση κινδύνων και την αναφορά στοιχείων. Αυτή θα είναι υπεύθυνη, μεταξύ άλλων, για την παρακολούθηση των αντισταθμισμάτων σχετικά με τη διαχείριση του χρέους και την αναφορά σχετικών στοιχείων, καθώς και για την αξιολόγηση των επιδόσεων των διαχειριστών χρέους της υπηρεσίας front office βάσει στρατηγικών στόχων.

Ημερομηνία-στόχος: μέσα του 2024

91 Η Επιτροπή έχει θεσπίσει πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων για τις δραστηριότητες διαχείρισης τους χρέους του NGEU, που περιλαμβάνει τον νεοσυσταθέντα ρόλο του/της CRO. Θεωρούμε ότι η ομάδα της CRO πραγματοποίησε σημαντικές εργασίες εκτίμησης κινδύνων κατά την υπό εξέταση περίοδο. Ωστόσο, το γεγονός ότι η CRO είναι συγχρόνως αναπληρώτρια γενική διευθύντρια της ΓΔ BUDG ενέχει αδυναμίες. Μπορεί αυτή να κληθεί να εκτελέσει καθήκοντα που σχετίζονται με κινδύνους, καθώς και δραστηριότητες επιχειρησιακής διαχείρισης εντός της ΓΔ BUDG, που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την αποτελεσματικότητα της από μέρους της εποπτείας των κινδύνων. Δεν υπάρχει σαφής περιγραφή των αρμοδιοτήτων του/της αναπληρωτή/αναπληρώτριας γενικού/-ής διευθυντή/διευθύντριας. Συνολικά, η κατάσταση αυτή ενέχει τον κίνδυνο η CRO να μην είναι σε θέση να εκπληρώσει δεόντως τις υποχρεώσεις της όσον αφορά την αξιολόγηση και την αναφορά στοιχείων σχετικά με τους κινδύνους. Βλέπε σημεία [27-32](#).

92 Τον Δεκέμβριο του 2022, η Επιτροπή διεύρυνε την εντολή της CRO ώστε να καλύπτει όλα τα προγράμματα δανεισμού που υλοποιούνται στο πλαίσιο της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης και της χρηματοδότησης αντιστήριξης. Ως εκ τούτου, οι πληροφορίες σχετικά με την έκθεση σε κίνδυνο που συνδέεται με το χρέος της ΕΕ, οι οποίες παρέχονται στα όργανα λήψης αποφάσεων, θα είναι πληρέστερες. Βλέπε σημείο [33](#).

Σύσταση 2 – Ενίσχυση του ρόλου του/της CRO

Για να διασφαλιστεί ότι ο/η CRO εκπληρώνει την εντολή του/της με τρόπο ανεξάρτητο, αποτελεσματικό και αποδοτικό, η Επιτροπή οφείλει:

- α) να καταρτίσει χάρτη όπου θα αναλύονται τα καθήκοντα επιχειρησιακής διαχείρισης που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του/της CRO υπό την ιδιότητά του/της ως αναπληρωτή/αναπληρώτριας γενικού/-ής διευθυντή/διευθύντριας·
- β) να ενισχύσει τις ικανότητες της ομάδας του/της CRO, ώστε να είναι ανάλογες των καθηκόντων που του/της έχουν ανατεθεί, ιδίως με τη δημιουργία εφεδρικών πόρων.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: τέλος του 2023

93 Παρά τις δύσκολες συνθήκες, η Επιτροπή συγκρότησε μια βασική ομάδα που διαθέτει τις απαραίτητες δεξιότητες και την απαιτούμενη πείρα. Η Επιτροπή βασίζεται σε μεγάλο βαθμό σε έκτακτο προσωπικό για τη διαχείριση των πράξεών της που σχετίζονται με το χρέος. Αυτό ελλοχεύει κινδύνους για την επιχειρησιακή συνέχεια και μπορεί μακροπρόθεσμα να υπονομεύσει την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των δραστηριοτήτων διαχείρισης του χρέους. Βλέπε σημεία **34-36**.

Σύσταση 3 – Εφαρμογή στρατηγικής για το εργατικό δυναμικό που θα αφορά το προσωπικό που είναι επιφορτισμένο με τη διαχείριση του χρέους

Δεδομένης της πολυπλοκότητας και της σπουδαιότητας των καθηκόντων διαχείρισης του χρέους, καθώς και της ανάγκης προσέλκυσης και διατήρησης κατάλληλου προσωπικού, η Επιτροπή οφείλει να εφαρμόσει μια κατάλληλη στρατηγική για το εργατικό δυναμικό που θα αφορά το προσωπικό που είναι επιφορτισμένο με τη διαχείριση του χρέους.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: τέλος του 2023

94 Η επικοινωνία της Επιτροπής με τις αγορές και τα ενδιαφερόμενα μέρη είναι διαρθρωμένη κατά τρόπο ώστε να παρέχει στους συμμετέχοντες στην αγορά ικανοποιητικό επίπεδο προβλεψιμότητας όσον αφορά το χρηματοδοτικό πρόγραμμα του NGEU και εμπιστοσύνης στο χρέος της ΕΕ. Διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή είχε προσαρμόσει τα σχέδια χρηματοδότησης και τις δανειοληπτικές πράξεις της στις μεταβολές των πραγματικών δανειοληπτικών αναγκών του NGEU. Βλέπε σημεία [46-54](#).

95 Κατά την περίοδο που κάλυψε ο έλεγχός μας, το χαρτοφυλάκιο χρέους του NGEU πληρούσε τις κανονιστικές απαιτήσεις όσον αφορά τα ανώτατα όρια δανεισμού, το νόμισμα των δανειοληπτικών πράξεων και τη μέγιστη μέση ληκτότητα. Η εξέλιξη των αποδόσεων των ομολόγων του NGEU στην αγορά ήταν συγκρίσιμη με τις αποδόσεις των ομολόγων των κρατών μελών με παρόμοια πιστοληπτική ικανότητα. Η Επιτροπή διαχειρίστηκε επίσης αποτελεσματικά τη ρευστότητα του τραπεζικού λογαριασμού του NGEU στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Κατά την υπό εξέταση περίοδο, τα μέσα ταμειακά υπόλοιπα μειώθηκαν στον εν λόγω λογαριασμό και τα όρια ρευστότητας παρέμειναν αμετάβλητα. Βλέπε σημεία [55-72](#).

96 Η Επιτροπή έχει τη νομική υποχρέωση να ενημερώνει τακτικά και διεξοδικά την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή της ΕΕ σχετικά με όλες τις πτυχές της στρατηγικής της για τη διαχείριση του χρέους. Ωστόσο, διαπιστώσαμε ότι στη στρατηγική χρηματοδότησης του NGEU δεν ορίζονται με σαφήνεια οι στόχοι διαχείρισης του χρέους, ούτε οι συναφείς δείκτες. Τόσο η σχετική νομοθεσία όσο και η ανωτέρω αναφερόμενη στρατηγική δεν προβλέπουν σαφή απαίτηση η Επιτροπή να αναφέρει στοιχεία σχετικά με τις επιδόσεις των δραστηριοτήτων της για τη διαχείριση του χρέους. Επίσης, η Επιτροπή δεν αναφέρει στοιχεία σχετικά με το ποσοστό των εσόδων από πράσινα ομόλογα NGEU που πράγματι δαπανήθηκαν σύμφωνα με το σύστημα ταξινόμησης της ΕΕ για τη βιωσιμότητα, ήτοι την ταξινομία της ΕΕ. Βάσει της προσέγγισης αυτής, η Επιτροπή καθίσταται υπόλογη κυρίως για την έγκαιρη παροχή επαρκών κεφαλαίων για τη χρηματοδότηση του NGEU. Η λογοδοσία όσον αφορά τους άλλους στόχους διαχείρισης του χρέους του NGEU παραμένει ασαφής. Βλέπε σημεία [75-85](#).

Σύσταση 4 – Διατύπωση σαφών στόχων διαχείρισης του χρέους και αναφορά στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις ως προς την υλοποίησή τους

Για τη βελτίωση της λογοδοσίας και της διαφάνειας των επιδόσεων της Επιτροπής όσον αφορά τη διαχείριση του χρέους, η Επιτροπή οφείλει:

- α) να εγκρίνει στρατηγική διαχείρισης του χρέους που καλύπτει όλα τα μέσα δανεισμού, περιλαμβανομένης σαφούς δήλωσης των στόχων διαχείρισης τους χρέους και των συναφών δεικτών, και να αναφέρει τακτικά στοιχεία σχετικά με την επίτευξή τους·
- β) να δημοσιεύει σε τακτική βάση πληροφορίες σχετικά με το ποσοστό των εσόδων από πράσινα ομόλογα NGEU που πράγματι δαπανώνται σύμφωνα με την ταξινόμια της ΕΕ.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: τέλος του 2023

97 Η Επιτροπή και οι βασικοί διαπραγματευτές συμφωνούν προφορικά, κατά τη διάρκεια τηλεδιάσκεψης, επί της τιμής των ομολόγων που εκδίδονται κοινοπρακτικά. Οι εν λόγω τιμές είναι το αποτέλεσμα αποφάσεων βάσει εκτίμησης που στηρίζονται σε ανάλυση της κατάστασης στην κεφαλαιαγορά, στα αποδεκτά αντισταθμίσιμα και στη διαπραγμάτευση μεταξύ της Επιτροπής και των βασικών διαπραγματευτών της. Η Επιτροπή δεν τεκμηριώνει με συνέπεια τις αναλύσεις της στις οποίες βασίζονται μεμονωμένες αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση και τη ληκτότητα των κοινοπρακτικών ομολόγων. Βλέπε σημεία **86-88**.

Σύσταση 5 – Συνεπής τεκμηρίωση των αποφάσεων τιμολόγησης

Για τη βελτίωση της λογοδοσίας και της διαδρομής ελέγχου όσον αφορά τις αποφάσεις τιμολόγησης των κοινοπρακτικών εκδόσεων ομολόγων της ΕΕ, η Επιτροπή οφείλει να τεκμηριώνει σαφώς, για εσωτερική χρήση, τις αναλύσεις και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων που οδήγησαν στον καθορισμό της εκάστοτε τελικής τιμής.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: Σεπτέμβριος του 2023

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 11ης Μαΐου 2023.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Tony Murphy
Πρόεδρος

Παραρτήματα

Παράρτημα Ι – Βασικοί ρόλοι και αρμοδιότητες όσον αφορά τη διαχείριση του χρέους στην Επιτροπή

	<p>Front office (περιλαμβάνει ορισμένες λειτουργίες της υπηρεσίας middle-office)</p>	<p>Μονάδα BUDG E.3 — Δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις</p> <ul style="list-style-type: none"> → οργανώνει την έκδοση χρεωστικών τίτλων και τη δανειοδότηση των εσόδων για τα προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής της ΕΕ → αναπτύσσει και εφαρμόζει στρατηγική διαχείρισης του χρέους, συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης πράξεων, της διαχείρισης δανείων και της επανεξέτασης των χρονοδιαγραμμάτων αποπληρωμής → διαχειρίζεται την επικοινωνία με τα ενδιαφερόμενα μέρη, π.χ. οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, επενδυτικές τράπεζες, ομότιμα ιδρύματα και εθνικά γραφεία διαχείρισης χρέους. <p>Στελέχωση: 15 ΙΠΑ</p>
	<p>Back office</p>	<p>Μονάδα BUDG E.2 — Back Office για τη λογιστική και την αναφορά στοιχείων</p> <ul style="list-style-type: none"> → τηρεί τη λογιστική όσον αφορά τα δάνεια και τις δανειοληπτικές πράξεις και τα διάφορα χαρτοφυλάκια περιουσιακών στοιχείων → εκτελεί τα καθήκοντα που σχετίζονται με τον διακανονισμό, την επεξεργασία των πληρωμών, τον έλεγχο συμφωνίας των συναλλαγών και την εκπόνηση χρηματοοικονομικών εκθέσεων. <p>Στελέχωση: 8,7 ΙΠΑ</p>
	<p>Νομική υπηρεσία</p>	<p>Μονάδα BUDG E.4 — Συντονισμός πολιτικής & νομικός συντονισμός</p> <ul style="list-style-type: none"> → παρέχει νομική υποστήριξη στις υπηρεσίες front office, back office και την ομάδα του/της CRO. <p>Στελέχωση: 4,1 ΙΠΑ</p>
	<p>CRO και ομάδα του/της</p>	<p>Ομάδα του/της CRO</p> <ul style="list-style-type: none"> → εκπονεί την πολιτική κινδύνων και συμμόρφωσης υψηλού επιπέδου (HLRCP), η οποία αντιμετωπίζει τους κύριους κινδύνους για τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ που απορρέουν από την εκτέλεση των πράξεων στο πλαίσιο του NGEU, και επιβλέπει την εφαρμογή της → καθορίζει και τηρεί τα πρότυπα για τον εντοπισμό, την εκτίμηση και την ποσοτικοποίηση των κινδύνων, και καταρτίζει κατευθυντήριες γραμμές, εσωτερικές πολιτικές κινδύνου και σχετικές διαδικασίες → αναφέρει τακτικά στοιχεία σχετικά με σημαντικούς κινδύνους και τη συμμόρφωση με τους κανόνες και τις διαδικασίες (στο αρμόδιο για τον προϋπολογισμό μέλος του Σώματος των Επιτρόπων, στην Επιτροπή Κινδύνου και Συμμόρφωσης, στον/στη γενικό/-ή διευθυντή/διευθύντρια της ΓΔ BUDG και στον υπόλογο → παρέχει τακτικά πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους και τα όρια στους υπευθύνους για την επιχειρησιακή εκτέλεση της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης → αναφέρει στοιχεία σχετικά με την εφαρμογή της HLRCP στην Επιτροπή μία φορά τον χρόνο. <p>Στελέχωση: 2,5 ΙΠΑ</p>

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Επιτροπής.

Παράρτημα II – Είδη κινδύνου σχετικά με τη διαχείριση του χρέους του NGEU

Είδος κινδύνου	Περιγραφή
Κίνδυνος ρευστότητας	Ο κίνδυνος η Επιτροπή να μην είναι σε θέση να κινητοποιήσει τη χρηματοδότηση όταν χρειάζεται και με ευνοϊκούς οικονομικούς όρους.
Κίνδυνος για τη βιωσιμότητα του προϋπολογισμού	Ο κίνδυνος το συνολικό ποσό των πληρωμών τόκων και κεφαλαίου ένα συγκεκριμένο έτος να υπερβαίνει τις πιστώσεις που είναι διαθέσιμες στο κονδύλιο για το Μέσο Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EURI) του τμήματος του εγκριθέντος ετήσιου προϋπολογισμού που αφορά την Επιτροπή. Πρόκειται επίσης για τον κίνδυνο οι υποχρεώσεις στο πλαίσιο των πράξεων του NGEU, συμπεριλαμβανομένων των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που απορρέουν από δάνεια που χορηγούνται στα κράτη μέλη, να υπερβαίνουν τη χρηματοοικονομική ικανότητα της ΕΕ.
Κίνδυνος αγοράς	Ο κίνδυνος επιτοκίου που ισχύει για μελλοντικές δραστηριότητες χρηματοδότησης για τη σύναψη νέου χρέους ή για τη μετακύλιση ληξιπρόθεσμου χρέους στο πλαίσιο της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης.
Πιστωτικός κίνδυνος	Ο κίνδυνος ζημίας που προκύπτει από ανοίγματα σε αντισυμβαλλόμενους και εκδότες/δανειολήπτες που δυσκολεύονται να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους. Περιλαμβάνει τους εξής κινδύνους:
α) Κίνδυνο λόγω δανεισμού	Η πιθανότητα έλλειψης ρευστότητας όταν ένα κράτος μέλος που λαμβάνει δάνεια στο πλαίσιο του ΜΑΑ δεν εκπληρώνει τις αρχικές χρηματοοικονομικές του υποχρεώσεις έναντι της ΕΕ.
β) Κίνδυνο αντισυμβαλλομένου	Ο κίνδυνος ένα ή περισσότερα μέρη σε μια χρηματοπιστωτική συναλλαγή να αθετήσουν τις υποχρεώσεις τους ή να μην είναι σε θέση να τις εκπληρώσουν.
γ) Κίνδυνο διακανονισμού	Ειδική μορφή κινδύνου αντισυμβαλλομένου. Η πιθανότητα να προκύψει ζημία λόγω της αδυναμίας ενός ή περισσότερων αντισυμβαλλομένων να προβούν σε διακανονισμό μιας συναλλαγής έναντι αντιτίμου.
δ) Κίνδυνο συγκέντρωσης	Ο κίνδυνος συσσώρευσης χρηματοδοτικού ανοίγματος σε περιορισμένες κατηγορίες επενδυτών ή αντισυμβαλλομένων.
Λειτουργικός κίνδυνος	Ο κίνδυνος άμεσης ή έμμεσης ζημίας, λόγω ανεπαρκών ή ακατάλληλων εσωτερικών διαδικασιών, ατόμων και συστημάτων ή λόγω εξωτερικών γεγονότων.
Κίνδυνος προσβολής της φήμης	Ο κίνδυνος απώλειας ή ζημίας που προκύπτει λόγω της υποβάθμισης της υπόληψης ή του κύρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
Κίνδυνος από την υλοποίηση του προγράμματος πράσινων ομολόγων	Ο κίνδυνος που προκύπτει από την πιθανή αδυναμία της ΕΕ να διασφαλίσει την ευθυγράμμιση της χρήσης των εσόδων με το πλαίσιο για τα πράσινα ομόλογα της ΕΕ και να αναφέρει στοιχεία στους επενδυτές σχετικά με τον αντίκτυπο που έχει επιτευχθεί.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει της HLRCP.

Παράρτημα ΙΙΙ – Δανειοληπτικές πράξεις στο πλαίσιο του NGEU που επιλέχθηκαν για ανάλυση

Αριθμός	Ημερομηνία	Είδος	Διάρκεια	Απόδοση	Ονομαστική αξία
ΕΥ000Α3ΚΤ6Β1	13/07/2021	Κοινοπρακτική έκδοση ομολόγων	20 χρόνια	0,47 %	10 δισ. ευρώ
ΕΥ000Α3Κ4C42	12/10/2021	Κοινοπρακτική έκδοση πράσινων ομολόγων	15 χρόνια	0,45 %	12 δισ. ευρώ
ΕΥ000Α3ΚWCF4	25/10/2021	Δημοπρασία ομολόγων (συνεχής έκδοση)	7 χρόνια	-0,12 %	2,5 δισ. ευρώ
ΕΥ000Α3Κ4C42	24/01/2022	Δημοπρασία πράσινων ομολόγων	15 χρόνια	0,37 %	2,5 δισ. ευρώ
ΕΥ000Α3Κ4C18	22/09/2021	Δημοπρασία γραμματίων	6 μήνες	- 0,74 %	2 δισ. ευρώ
ΕΥ000Α3Κ4C26	06/10/2021	Δημοπρασία γραμματίων	3 μήνες	- 0,79 %	3 δισ. ευρώ
Μη δημοσιευθείσα	30/07/2021	Πιστωτικό κονδύλιο	75 ημέρες	-0,48 %	9 δισ. ευρώ
ΕΥ000Α3Κ4DD8	22/03/2022	Κοινοπρακτική έκδοση ομολόγων	10 χρόνια	1,02 %	10 δισ. ευρώ
ΕΥ000Α3ΚWCF4	28/03/2022	Δημοπρασία ομολόγων	7 χρόνια	0,80 %	2,5 δισ. ευρώ
ΕΥ000Α3Κ4C75	16/03/2022	Δημοπρασία γραμματίων	3 μήνες	-0,67 %	2 δισ. ευρώ
Σύνολο					55,5 δισ. ευρώ

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει πληροφοριών της Επιτροπής.

Παράρτημα IV – Εκθέσεις της Επιτροπής σχετικά με τις υποχρεώσεις της ΕΕ που απορρέουν από τις δανειοληπτικές πράξεις έως τις 30 Ιουνίου 2022

A/A	Τίτλος της έκθεσης ή του εγγράφου (σύνδεσμος προς τον ιστότοπο με την πλέον πρόσφατη έκθεση ή το πλέον πρόσφατο έγγραφο)	Νομική βάση
1.	Εξαμηνιαίες εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση των χρηματοδοτικών πράξεων NextGenerationEU	Άρθρο 12 της εκτελεστικής απόφασης της Επιτροπής C(2021) 2502 Άρθρο 5, παράγραφος 3, της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053
2.	NextGenerationEU Quarterly Update – Τριμηνιαία ενημέρωση σχετικά με τις εκκρεμείς απαιτήσεις βάσει δανειακών συμβάσεων και τις υποχρεώσεις στο πλαίσιο δανειοληπτικών πράξεων (Δεν δημοσιεύεται αλλά κοινοποιείται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κάθε τρίμηνο από τη ΓΔ BUDG στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο)	Η εν λόγω ενημέρωση συμπληρώνει την αναφορά στοιχείων που πραγματοποιείται βάσει των υποχρεώσεων που προβλέπονται σε διάφορα συναφή νομικά κείμενα [π.χ. απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053, κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 (δημοσιονομικός κανονισμός), εκτελεστική απόφαση C(2021) 2502 της Επιτροπής].
3.	Έκθεση για τη διαφάνεια του προϋπολογισμού (Budgetary transparency report)	Σύμφωνα με τα σημεία 16 και 17 της διοργανικής συμφωνίας
4.	Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τα χρηματοδοτικά μέσα, τις δημοσιονομικές εγγυήσεις, τη χρηματοδοτική συνδρομή και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις	Άρθρο 250 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 (δημοσιονομικός κανονισμός)
5.	Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τις μακροπρόθεσμες προβλέψεις μελλοντικών εισροών και εκροών του προϋπολογισμού της ΕΕ (2021-2027)	Άρθρο 247, παράγραφος 1, στοιχείο γ), του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 (δημοσιονομικός κανονισμός)
6.	Χωριστές οικονομικές καταστάσεις στο τέλος του έτους για το NGEU, το SURE, τον ΕΜΧΣ και τη ΜΧΣ	Άρθρο 80 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 (δημοσιονομικός κανονισμός)
7.	Σχέδιο χρηματοδότησης του NextGenerationEU	Άρθρο 5, παράγραφος 3, της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 και άρθρο 4 της εκτελεστικής απόφασης C(2021) 2502 της Επιτροπής
8.	Σχέδιο προϋπολογισμού και έγγραφα εργασίας I, V και XI	Άρθρο 41 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 (δημοσιονομικός κανονισμός) και σημεία 41, 44, 46, 47 και 48 του παραρτήματος I της διοργανικής συμφωνίας
9.	Ενοποιημένοι ετήσιοι λογαριασμοί της ΕΕ	Άρθρο 246 και άρθρο 247, παράγραφος 1, στοιχείο α), του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 (δημοσιονομικός κανονισμός)

Πηγή: ΕΕΣ.

Συντομογραφίες

INTOSAI: Διεθνής Οργανισμός των Ανώτατων Οργάνων Ελέγχου

SURE: Στήριξη για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης

UNCTAD: Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το εμπόριο και την ανάπτυξη

ΓΔ BUDG: Γενική Διεύθυνση Προϋπολογισμού

ΔΝΤ: Διεθνές Νομισματικό Ταμείο

ΕΚΤ: Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

ΕΜΧΣ: Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης

ΙΠΑ: Ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης

ΜΑΑ: Μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας

ΜΧΣ: Μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή

ΚΡΟ: Επικεφαλής διαχείρισης κινδύνων (Chief Risk Officer)

ΗΛΡCΡ: Πολιτική κινδύνων και συμμόρφωσης υψηλού επιπέδου (High Level Risk and Compliance Policy)

ΝΓΕU: NextGenerationEU

ΡDΝ: Δίκτυο βασικών διαπραγματευτών (Primary dealer network)

Γλωσσάριο

Βασικός διαπραγματευτής: Χρηματοπιστωτικό ίδρυμα εγκεκριμένο από την Επιτροπή για την προώθηση και την εμπορία χρεωστικών μέσων της ΕΕ μέσω διαδικασίας γνωστής ως κοινοπρακτική έκδοση.

Γραμμάτιο: Βραχυπρόθεσμος χρεωστικός τίτλος που πωλείται σε τιμή χαμηλότερη από την τιμή εξαργύρωσής του, αντί της καταβολής σταθερού ετήσιου επιτοκίου.

Δευτερογενής αγορά: Αγορά στην οποία οι επενδυτές πραγματοποιούν συναλλαγές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων απευθείας μεταξύ τους και όχι με τον εκδότη.

Δημοπρασία: Ανταγωνιστική διαδικασία κατά την οποία τα ομόλογα και τα γραμμάτια της ΕΕ πωλούνται σε πλειοδότες που ανήκουν στην ομάδα των βασικών διαπραγματευτών που έχει εγκρίνει η Επιτροπή.

Διάρκεια: Χρόνος που απομένει έως τη λήξη ενός ομολόγου ή γραμματίου.

Διαχείριση του χρέους: Μέτρα που λαμβάνονται για την έκδοση χρέους ή τη βελτιστοποίηση του ποσού και του χρονοδιαγράμματος αποπληρωμής των εκκρεμών οφειλών και για τον μετριασμό του κινδύνου αθέτησης των υποχρεώσεων.

Ενδεχόμενη υποχρέωση: Πιθανή υποχρέωση πληρωμής που μπορεί να ανακύψει ανάλογα με την έκβαση μελλοντικού γεγονότος.

Ίδιοι πόροι: Οι πόροι που χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση του προϋπολογισμού της ΕΕ, η συντριπτική πλειονότητα των οποίων προέρχεται από συνεισφορές των κρατών μελών.

Κεφαλαιαγορά: Αγορά στην οποία πραγματοποιούνται συναλλαγές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Ληκτότητα: Ημερομηνία κατά την οποία θα εξοφληθεί ένα ομόλογο ή ένα γραμμάτιο.

Ομόλογο: Μεσοπρόθεσμος έως μακροπρόθεσμος χρεωστικός τίτλος με σταθερό ετήσιο επιτόκιο.

Πιστοληπτική ικανότητα: Αντικειμενική αξιολόγηση της φερεγγυότητας ενός δανειολήπτη, είτε εν γένει είτε σε σχέση με συγκεκριμένο χρέος ή χρηματοοικονομική υποχρέωση.

Πράσινο ομόλογο: Χρεωστικό μέσο για τη χρηματοδότηση ή την αναχρηματοδότηση επενδύσεων, έργων, δαπανών ή περιουσιακών στοιχείων που σχετίζονται με κλιματικά και περιβαλλοντικά ζητήματα.

Απαντήσεις της Επιτροπής

<https://www.eca.europa.eu/el/publications/sr-2023-16>

Χρονογραμμή

<https://www.eca.europa.eu/el/publications/sr-2023-16>

Κλιμάκιο ελέγχου

Στις ειδικές εκθέσεις του ΕΕΣ παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτό διενεργεί επί πολιτικών και προγραμμάτων της ΕΕ, ή επί διαχειριστικών θεμάτων που αφορούν συγκεκριμένους τομείς του προϋπολογισμού. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο επιλέγει και σχεδιάζει τα εν λόγω ελεγκτικά καθήκοντα κατά τρόπον ώστε αυτά να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του πολιτικού και δημόσιου συμφέροντος.

Ο εν προκειμένω έλεγχος επιδόσεων διενεργήθηκε από το Τμήμα Ελέγχου V (Χρηματοδότηση και διοίκηση της Ένωσης), του οποίου προεδρεύει ο Jan Gregor, Μέλος του ΕΕΣ. Επικεφαλής του ελέγχου ήταν ο Jorg Kristijan Petrovič, Μέλος του ΕΕΣ, συνεπικουρούμενος από τον Martin Puc, προϊστάμενο του ιδιαίτερου γραφείου του, τον Mirko Iaconisi, σύμβουλο στο ιδιαίτερο γραφείο του, τον Colm Friel, διοικητικό στέλεχος, τον Tomasz Plebanowicz, υπεύθυνο έργου, την Daria Bochnar, ελέγκτρια, και τον David Macken, ελεγκτή. Γραφική υποστήριξη παρείχαν ο Jesús Nieto Muñoz και η Alexandra Mazilu. Γλωσσική υποστήριξη παρείχε ο Richard Moore.

Από αριστερά: Jesús Nieto Muñoz, Mirko Iaconisi, Daria Bochnar, Jorg Kristijan Petrovič, Martin Puc, Tomasz Plebanowicz, Colm Friel, David Macken.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2023

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) ορίζεται στην [απόφαση αριθ. 6-2019 του ΕΕΣ](#) για την πολιτική ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά (π.χ. σε χωριστές ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας), το περιεχόμενο του ΕΕΣ που ανήκει στην ΕΕ παραχωρείται βάσει της άδειας [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Ισχύει, επομένως, ως γενικός κανόνας ότι η περαιτέρω χρήση επιτρέπεται υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι αλλαγές. Κατά την περαιτέρω χρήση απαγορεύεται η διαστρέβλωση του αρχικού νοήματος ή μηνύματος των εγγράφων. Το ΕΕΣ δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Εάν συγκεκριμένο περιεχόμενο αναφέρεται σε ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, π.χ. φωτογραφίες υπαλλήλων του ΕΕΣ, ή περιλαμβάνει έργα τρίτων, απαιτείται πρόσθετη έγκριση.

Όταν παραχωρείται η έγκριση, αυτή ακυρώνει και αντικαθιστά την ανωτέρω γενική έγκριση και αναφέρει σαφώς τυχόν περιορισμούς στη χρήση.

Για τη χρήση ή την αναπαραγωγή περιεχομένου που δεν ανήκει στην ΕΕ, μπορεί να χρειάζεται να ζητήσετε άδεια απευθείας από τους κατόχους των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Γράφημα 5 – Εικονίδια: Το γράφημα σχεδιάστηκε με τη χρήση πόρων της [Flaticon.com](#).

© Freepik Company S.L. Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Το λογισμικό ή τα έγγραφα που καλύπτονται από δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα, τα καταχωρισμένα σχέδια, οι λογότυποι και οι επωνυμίες/ονομασίες, εξαιρούνται από την πολιτική του ΕΕΣ για την περαιτέρω χρήση.

Το σύνολο των ιστότοπων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός του ονόματος χώρου «europa.eu» παρέχει συνδέσμους προς ιστότοπους τρίτων. Δεδομένου ότι το ΕΕΣ δεν έχει έλεγχο επ' αυτών, σας συνιστούμε να εξετάζετε τις πολιτικές τους για την προστασία του ιδιωτικού απορρήτου και της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ

Δεν επιτρέπεται η χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οργάνου.

HTML	ISBN 978-92-849-0392-4	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/13232	QJ-AB-23-015-EL-Q
PDF	ISBN 978-92-849-0375-7	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/028964	QJ-AB-23-015-EL-N

Με το πρόγραμμα NextGenerationEU (NGEU) παρέχονται επιχορηγήσεις και δάνεια στα κράτη μέλη για τη στήριξη της οικονομικής τους ανάκαμψης μετά την πανδημία COVID-19. Η Επιτροπή θα χρηματοδοτήσει το πρόγραμμα εκδίδοντας ομόλογα της ΕΕ στις κεφαλαιαγορές, αξίας έως 807 δισεκατομμυρίων ευρώ. Αναλύσαμε κατά πόσον η Επιτροπή είχε αναπτύξει αποτελεσματικά συστήματα για τη διαχείριση του χρέους που δημιούργησε για τη χρηματοδότηση του NextGenerationEU. Διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή κινήθηκε γρήγορα, προκειμένου να καθορίσει τη στρατηγική χρηματοδότησης και τις οργανωτικές ρυθμίσεις, γεγονός που κατέστησε δυνατή την έγκαιρη διάθεση των απαιτούμενων κονδυλίων. Ωστόσο, οι ταχέως αναπτυχθείσες ικανότητες διαχείρισης του χρέους χρήζουν προσαρμογής ώστε να ευθυγραμμιστούν με τις καθιερωμένες βέλτιστες πρακτικές. Η Επιτροπή δεν επικεντρώθηκε αρκετά στον καθορισμό στρατηγικών στόχων, ούτε στην επιμέτρηση των επιδόσεων της διαχείρισης του χρέους και την αναφορά σχετικών στοιχείων. Διατυπώνουμε διάφορες συστάσεις για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων.

Ειδική έκθεση του ΕΕΣ υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 287, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ. +352 4398-1

Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/Pages/ContactForm.aspx
Ιστότοπος: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors